

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan zvečer, izmika nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 2 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se se enkrat tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj te. Involé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravitelstvo pa v pritličju. — Upravitelstvu naj se blagovolije pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Drugo Ricmanje?

Naša duhovščina se že dolgo igra z ognjem in prav nič ne upošteva, da se pri ognju tudi lahko opeče.

V tem oziru bi bil lahko našim prešernim služabnikom božjim prav poučen zgled Ricmanje, kjer je iz neznanega plamenčka preko noči nastal velik požar, ki ga še sedaj zaman gasita cerkev in država, dasi rabita v to vsemožne pomočke in se niti ne strašita v dosego svojega namena rabiti najgrša nasilstva.

Toda duhovniških krogov ni ta karakteristična sfera, kakor se kaže, prav nič poučila; ostali so slepi in zdi se, da ne vidijo, da jadra njihova ladjica tik ob robu propada in da je treba le neznanega vrocka, da zdrži v brezdnici, ki zija pred njo.

Naša duhovščina še vedno misli, da je slovenski narod v celoti še zmerom tista nerazsodna in nesamostojna masa, kakor pred petdesetimi in sto leti, ko se ga je lahko gnetlo kot testo, davilo in zatiralo in mu pilo kri in mozeg, ne da bi bilo pri njem opaziti le sence kakšnega odpora. Toda časi se spreminjajo. Tudi naš narod napreduje, dasi le polagoma, in dasi v ohče ni lahko pristopim novim idejam in ga ni lahko pridobiti za kakoršenkoli odločen nastop, vendar se semtertja pojavi v njem dokaj energije, ki kaže jasno, da je tudi naše ljudstvo že jelo kolikor toliko samostojno misliti in uvidevati, da se je treba otresti duhovniškega skrbstva, ako le-to postaje že preveč nadležno in nasilno.

Naša narodna masa se res še nahaja v nekem polsnu, v neki brezbrizni letargiji, toda včasih je treba samo neznatnih impulzov, da se vzbudi iz mrtvila in razvije svojo uspavano energijo.

Taki slučajni se v zadnjem času množijo in baš te dni se je dogodilo nekaj, kar jasno dokazuje, da je še v našem narodu dokaj samostojnosti in odločnosti, zlasti ako se ga za-

dene tam, kjer je v svojem konservativizmu najbolj občutljiv.

V Št. Vidu pri Brdu je umrl beneficiat. Ljudje so bili vajeni, hoditi po nedeljah in praznikih v domačo cerkev k službi božji. Po beneficiatovi smrti jim je hodil nekaj nedelj proti dobremu plačilu oznanjevat besedo božjo pater iz Kamnika. In šentvidčani so živeli v strahu božjem, so vestno izpolnjevali posvetne in cerkvene zakone ter bili vdani in poslušni dušnim svojim pastirjem in namestnikom božjim.

In zgodilo se je, da to ni bilo dovolj domačemu župniku na Brdu, ki je zaželel, da naj dajejo njegove ovčice v Št. Vidu svojo volno njemu, ne pa »tujemu«
patru iz Kamnika.

Nedelja je bila in močje Št. Vidčani so bili pobožno zbrani pri sveti maši, ki jo je daroval domači župnik.

Pričela se je propoved, verniki so hlastno slušali besedam propovednikovim in v cerkvi je zavladalo sveto razpoloženje. A mahoma se je polastil zbranih vernikov splošen nemir in razburjenje, ko je župnik s prižnice s trdim glasom oznanil, da so ure božje službe v Št. Vidu štete in da bodo v bodoče morali Št. Vidčani hoditi v cerkev na Brdo; samo enkrat še bo »opravilo«
v Št. Vidu in ta dan bo tudi »cerkveno darovanje«, ki se ga naj verniki v obilnem številu, žrtvujoč bogate darove, zanesljivo udeležijo.

Ljudstvo je glasne mrmralo in po končani maši dajalo glasno duška svojemu ogorčenju in svoji nevolji.

Od pamtveka so hodili v domačo cerkev opravljati svoje verske dolžnosti, tu so bili krščeni, tu so se pričeli, tu se jih je poučevalo v verskih resnicah in tu so vsako nedeljo in praznik poslušali božjo besedo in pošteno so živeli, vestno izpolnjujoč svoje državljanske in verske dolžnosti.

Sedaj pa bi nakrat to ne bilo več dobro, sedaj bi naj ne veljala

več beseda božja, oznanjevana v domači cerkvi, samo služba božja na Brdu bi naj imela odtlej veljavo? Ne in ne! To ne more biti!

Tako so se mislili Št. Vidčani in po dobrem preudarku sklenili — pasivno resistenco.

Bilo je »opravilo«
v Št. Vidu, bilo je darovanje, a klopi so bile prazne, nekaj mladine je bilo pred altarjem in v zapuščenih cerkvenih klopih je semtertja samevala kakšna stara ženica.

In zopet je prišla nedelja in zopet se uhrano vabili zvonovi, kakor običajno k službi božji. In hiteli so ljudje trumoma, staro in mlado v cerkev, da je bil hipoma poln ponižen božji hram. Ko so izveneli zadnji zvoki zvonov, vabečih vernike k molitvi, s stolpovih lin, je pa stopil pred žrtvenik — ne župnik, ne duhovnik — marveč domači srenjski župan in opravil po svoje božjo službo, ki je po cerkvenem obredu ni več hotel trpeti v šentvidski cerkvi domači župnik.

Petje se je razlegalo po cerkvi in goreče molitve so kipele v nebo, pobožne in zbrane, kakor morda nikdar poprej. In ko je bila pobožnost končana, je župan izpred altarja s sonornim glasom oznanil, da ostanejo šentvidčani v domači svoji cerkvi, da bodo odtlej opravljali sami božjo službo po svoje, da ne gredo na noben način na Brdo in da se pod nobenim pogojem ne pokore župnikovi odredbi.

Ti izjavi se je enodušno pridružila vsa občina in jelo se je celo razmotrivati vprašanje, ako bi ne kazalo, cerkvene razmere popolnoma uravnati po ricmanjskem vzoru.

Ne vemo sicer, kaj se je v tem oziru sklenilo, znano pa je, nam, da je župnik na Brdu, čim je izvedel, kaj se je zgodilo, pohitel v skrbah in strahu v Št. Vid ter Št. Vidčane prosil za božjo voljo, da naj

odnehajo od svoje namere, obljubljajoč jim, da se jim izpolni vse, karkoli bi zahtevali.

Župnik je to pot naletel na gluha ušesa. Če so se pa Št. Vidčani tekom tedna morda dali že omehčati, nam doslej še ni znano, toda naj bo že stvar kakorkoli, to je gotovo, da je vsa afera do pičice slična ricmanjski in da se lahko prav tako razvije, kakor doli v kršni stranki vasi, ki že leta in leta uspešno in z obudovanjem vredno trdovratnostjo kljubuje posvetni in cerkveni oblasti.

Torej Ricmanje v drugi izdaji na Kranjskem!

Tó je glasen memento naši duhovščini, naj nikar ne napevja preveč že itak dovolj napete strune, ker bi se lahko dogodilo, da bi ne na doma in nepričakovano počila.

Narod naš je konservativen, to je res, in se dá do neke mere slepo voditi in izrabljati duhovniški kasti, toda posvečena gospoda naj pomni, da tli pod navidezno vdanostjo, ki jo goji naše ljudstvo napram svečeništvu, močna iskra nezadovoljstva s počenjanjem naših božjih namestnikov, in da se prav lahko zgodi, da se ta iskra razgori v nevaren požar, ako se bodo našli — podpihovanci in ako poklicani krogi ne bodo ob dvanajstih krenili na drugo, pravo pot!

V tem slučaju pa lahko ostanejo pastirji brez ovac.

Prepričani smo sicer, da tudi ta svarilen izgled ne bo odprl oči Antonu Bonaventuri in njegovim podivjanim hlapcem, no, tem ugodneje za nas, tembolj bo šla v klasje — naša pšenica!

Pisma iz Hrvatske.

Zagreb, 10. avgusta.

(Koalicija za saborske volitve. — Skupščina hrvatskih klerikalcev.)

Zdelo se je že, da so že spoznali naši opozicijski politiki vso važ-

nost sedanjega položaja in da se bodo potrudili, z združenim in krepkim udarcem razbiti vladno madjaronsko stranko kot glavno zapreko normalnemu razvoju našega naroda. Kazalo se je že, kakor da bi že uvidevali, da gube madjaroni tla izpod nog v Pešti in da bi bilo potreba porabiti to ugodno in redko priliko, da bi si priborili večino, ki bi z najdalekosežnejšim razširjenjem volilne pravice in drugih svoboščin za vedno zaprla vrata onim mamelukom, ki bodo na povelje kogarkoli vsekdar delovali proti interesom svojega naroda.

To vse se je zdelo, a v resnici se ni zgodilo.

Pretekli teden 3 t. m. je imelo samo pet odposlancev opozicijskih strank sejo in na ti seji se je konstatovalo, da se ne more doseči koalicija hrvatske in srbske opozicije za saborske volitve.

Priznavam: V tej vseobči zmedii naših političnih odnošajev, vzpričo toliko rekrimacij z raznih strani je težko si ustvariti pravilno sodbo o vzrokih razpada jedva zasnovane koalicije.

Navzlic temu hočem poskusiti, da izločim jedro in predčim, kolikor mogoče kratko in razumljivo, vašim cenjenim čitateljem čudno kolebanje naših politikov.

Zanimivo je pred vsem, da se konstatuje, da je pogled na položaj v Ogrski razdelil vse naše stranke v dva tabora, toda ne, kakor bi se morda pričakovalo, v vladno stranko na eni, v opozicijo pa na drugi strani.

Madjaroni s svojo politiko pasivnosti so umeli, služoč Dunaju, pridobiti za svoje »stališče«
tudi naše stare opozicijske stranke, prav gotovo pa one, ki jih samo »načelno«
pobjajajo, dejansko pa se z njimi strinjajo kar najbolje — frankovce in klerikalce.

Nasproti temu ostrogu so se uvrstili naprednjaki s srbsko opozicijo in z združenim hrvatsko opozi-

LISTEK.

Ah, te noči...

Spisala Marija Ivanovna Tavčar.

Ej, jaz ljubim jasne, svetle noči! Kako lepo je tavati v takih nočeh brez smotra, brez misli... Tam na jasnem azurju miglja na milijone demantnih zvezd, semintje se ena izmed njih utrne, pade s svojim žarom in izgine s horizonta. Prav tako je tudi naša sreča: sveti, pade, izgine.

Krasne so noči! Jaz jih ljubim in zato tavam v takih nočeh brez smotra, brez misli. Včasih srečam človeka, ki mi pogleda globoko v oči, gre mimo mene in se ozre za menoj. Ogibljem se ljudi, nočem jih srečavati.

Lepa noč je bila, hodila sem po cvetoči aleji. Lahni, opojni nočni vetrovi so lebdeli, rožno-rdeče cvetje se je usipalo na moje rame, jaz pa sem bila vesela. Nasproti mi pride človek razkuštranih las, nemih, topih oči, po obrazu razliti cinizem, neobrita brada, globoke zajede nasladnega uživanja, da skratka rečem: človek z ubito dušo.

„Čuj, kamo ideš,“ me pozdravi in pogleda, kakor bi mi hotel prodreti srce. „V zvezdnato noč!“

Ha! Tudi jaz tavam v takih nočeh brez misli, brez smotra. Lepo je, rečem ti. Sedi sem k meni, povedati ti hočem povest, pri tem ne obenduj mojega obraza, da te ne premaga skušnjava, zakrij si oči.

Vidiš, dekle moje, jaz tavam zato po noči brez zvezdnate, ker preživljam spomine brez zvezdnih noči. Ljubil sem deklico, ki je bila prav taka kakor ti, bujnega stasa, plavih oči in las. Jasne noči je ljubila in meni je ugajala. Srečala sva se, podala si roko molče, stopala naprej in si pripovedovala mladostne sanje. Ha! Ha! Njeni mladostni seni so bili krasni, njena povest čudovito lepa.

Ljubezen jo je rodila, ljubezen živila in rekla mi je, da hoče tudi v ljubezni umreti.

Moj mladostni sen ji je ugajal. Med mojim pripovedovanjem je zadržala, položila roko okrog mojega vratu in me poljubila. Ha! Njeni objemi so bili tesni, poljubi sladki. Govoril sem ji: „Hrepeniš dekle moje, zakaj

drhtiš poleg mene? Pogledaj mi v moje pijane oči in strah te bode. Zakaj skrivaš, jaz sem vedel, da bode tvojo dušo odela globoka žalost, hrepenela bodeš po človeku, ki naj te ubije v ljubezni. Karkoli doživiš, jaz te ne obsojam, moja sodba je v tem, da ti obrišem s čela znoj, da ti umirim razjarjene grude in da sem ves tvoj. V meni nekaj umira, ali je to moja vest ali spomin, ali jaz sam, tega ne vem. Zakopljiva spomine in uživanja. Ne popeljem te morda v Benetke, ali Petrograd, ali Pariz, ne, moji prsti ti dajo nov, nepoznan svet in na tvojih grudi se bodem zamaknil. Vsak zlog, ki ti ga posvetim v medsebojnem čravljenju bo himna na tvojo odkritosrčnost in vsak vzklík aplavz mojih čustev v objetu s tvojimi. Na mojo dušo lega globoko hrepenenje, daj, da se spoji s tvojim, da ne bo treba dveh smrti.“

Tako sem ji govoril, moj glas se je tresel. Lepa je bila noč, lepi so spomini nanjo. Pa kaj govorim. Vesel sem, da sem te srečal v tej noči, vesel sem, da me poslušáš. Vedi, ono noč sem živel v svoji mladosti, kakor nocoj, ko vidim tebe. Povej mi i ti svojo po-

vest, da znova živim v sladkem spominu!

Kaj hočem povedati? Moje življenje je dolga povest, ki nima začetka, ne konca. Povem ti, da sem stopala v življenje z jasnimi slikami v srcu, tam v belih oblakih pa sem si zidala krasne gradove.

Aj, takrat sem ljubila jasne solnčne dni. Ves svet je bil moj in jaz njegova. Zdelo se mi je, da cveto rože zbog mene, zbog moje lepe mladosti in da jaz živim zato, da se naslajam ob vonju pestrega cvetja. Solnce se je zrcalilo v kristalnem jezeru, na kojem so sanjali jasnobeli lotosi, moja duša pa je rajala radosti.

Pa vselilo se je v mojo dušo razočaranje, jasne slike so otemnele, zlati gradovi so se zrušili do tal. Sovražila sem svet, ljubila sem samotno sobico svojo. Tu je pisala moja roka, ker je bila vajena, moja duša ni čutila. Gledala sem skozi okno v brezkončno daljavo, kojo so oklepale snežne gore! Jaz nisem marala zelenja, cvetja, ne jasnega neba. Moja ljubezen je tavalja v temi in moje temno kopnenje se je vzpenjalo do viharov oblakov. Vse

moje misli, žive sanje, vesti, radosti in tuge so bile zapisane na steni moje sobe in bala sem se, da kdo pride v moj samotni stan in prečita temne povesti moje ljubezni. Moje srce je bilo obdano od bridkosti, razočaranja in obupa. Blodila sem po ulicah, moje srce ni našlo miru. Trudna in zmučena se napotim domov, odprem okno: krasna noč. Ajd v jasno noč. Blodi, tavaj v noči, gotovo najdeš — tešila. Od tedaj ljubim noč. Vse moje misli, vsa moja hrepenenja, vso mojo žalost, vsa veselja poznajo noči. Dnevi so presvetli. Noči so poluhasne in te jaz ljubim. Žato ljubim noči, zato tavam v nočeh okoli, da preživljam spomine jasnih, solnčnih dni. Moja duša bi se rada povzpela do zlatega solnca, a se ne more, ker preveč ljubi — noči. Da, noči so jasne! So pa tudi temne, brezvezdne in v takih nočeh ne vidiš, kje blodiš in če te zapelje temnica se kaj lahko pripeti, da padeš v blato in se v njem zadušiš.

Moj znanec je vstal i jaz. Stopala sva po cvetoči aleji, rožnordeče cvetje se je usipalo na moje rame, — na tla. Naladno sem stopala, cvetja nisem hotela pohoditi. Moj znanec mi pravi:

eijo v Slavoniji v drugi tabor ter si izbrati geslo: »Dol s madjaroni.«

Povsem je naravno, da vspričo take situacije ni bilo mogoče doseči koalicije vseh onih elementov, ki imajo samo opozicijski »program.«

Zoper madjarone se lahko združijo samo tisti, ki so jim v resnici nasprotni in ki smatrajo njihov pad kot *conditio sine qua non* našega narodnega življenja. Zato so hrvatski naprednjaki, ko so došli na pogajanja o volilni koaliciji, naglašali, da se koalirajo z vsemi opozicijskimi razen s frankovci in klerikalci, s katerimi se nečejo družiti tudi Srbi.

»Hrvatska stranka prava« ali bolje njen klub narodnih poslancev je pa osredotočil vse svoje delovanje na to, da zavaruje mandate svojim članom.

Le-ti ne vidijo in ne slišijo ničesar drugega. Kakor bi se radi zedinili z naprednjaki in Srbi, ki odločujejo v marsikaterem okraju, vendar jim je težko, da bi se docela ločili od frankovcev in klerikalcev.

V »Hrvatski stranki prava« je mnogo elementov, ki se nagibljejo na frankovsko in klerikalno stran in teh se boje člani hrvatske stranke prava, da bi jim škodovali pri volitvah; za to si mislijo, da je najbolje, da jih s slogo privežejo na se in se s tem zmanjša njihova bojaželjnost proti »Hrvatski stranki prava«.

Zbog tega naziranja je nastal razdor pri seji dne 3. t. m. »Brez popov ne dosežemo ničesar«, je govoril »liberal« dr. Derenčin; »brez frankovcev ne zmoremo ničesar«, je naglašal dr. Harambašić.

Na to sta jim odgovorila naprednjaka dr. Lorković in dr. Potočnjak, da se naprednjaki raje bore zajedno z opozicijskimi Srbi, kakor pa s fingirano opozicijo pod Frankovo in klerikalno zastavo.

In tako se bodo razvrstile stranke tudi pri bodočih volitvah.

No, »Hrvatski stranki prava« je navzlic temu mnogo ležeče na tem, da se vendarle še doseže koalicija vseh opozicijskih strank, in dr. Harambašić izjavlja v večerajšnji »Narodni Obrani«, da bo njegova stranka vnovič povabila vse hrvatske in srbske stranke na skupni sestanek; ako bi se tudi na tem sestanku ne dala doseči koalicija, bo »Hrvatska stranka prava« sklicala velik shod vseh uglednih hrvatskih in srbskih opozicionalev v Zagreb, da se o tem vprašanju čuje tudi mnenje širših krogov, a ne samo voditeljev.

Več nego gotovo je, da bo ostala tudi ta akcija, ako se bo sploh uvedla, brez kakršnegakoli uspeha.

Skupščina naših klerikalcev dne 8. in 9. t. m. je uspela klavrneje, kakor si je to mogel misliti

načelnik njihov sovražnik. Leta 1900 se je prvi katoliški shod zavrnil res sijajno, a sedaj je bil sklican sestanek »katolikov«, ki bi imel ustvariti organizacijo vsega »katoliškega hrvatskega naroda«, a na tem sestanku se je sbralo s vseh strani jedva 150 klerikalcev, izmed teh pa je bilo preko 100 župnikov, kaplanov in bogoslovcev. Kako to?

S I. katoliškim shodom je bila osko spojena opozicijska misel; stari naši opozicijski politiki so hoteli duhovščino izkoristiti proti Kluenu, zato se tudi ni toliko opazilo klerikalno njegovo osajenje.

Ta sestanek se pa vrši pod tajnim protektoratom »onih gor« pod edinim geslom: »Dol s brezverci.«

Toda na te limanice se pri nas ne da več ujeti mnogo ljudi, niti ne vseh duhovnikov, vsaj danes še ne.

Zanimivo je, da se klerikalci niso mogli na tem shodu postaviti niti z enim laičkim imenom iz vrst naše inteligence.

Naravnost žalostno je bilo, gledati te čudne stvari kot »bratitelje sv. vere.« Silna deviza »vera v nevarnosti« ni mogla zbrati pod svoje okrilje več nego 150 ljudi in še ti, kako klavrne postave so bile to!

Paradirali so edino s slovenskimi klerikalci dr. Krekom, Lampetom in Rožnikom. Ti so jim solili pamet, kako se naj izvede tudi pri nas gospodarska organizacija.

No, k sreči vidi hrvatski narod sadove in plodove njihove organizacije na Slovenskem in se bo vedel varovati takih osrečevalcev.

Ta shod je tudi zbog tega tako slabo uspel, ker ste se med klerikalci samimi zopet pojavili oni dve struji, o katerih sem že poročal. Ena izmed teh struj je namreč za takojšnje ustanovitve posebne »katoliške« stranke, no, končno ste se obe struji vendarle zedinili v toliko, da je treba najprvo krepke organizacije: v raznih bratovščinah in gospodarskih združenjih, a šele kasneje je polagoma pričeti z ustanovitvijo posebne klerikalne stranke.

To je tako prozorna igra, da postaja že smešna. △

Belgrajska pisma.

IX.

(—ut) Mnogo je zelo važnih vprašanj, ki bi jih morala nova narodna skupština rešiti, ali, kakor se vidi, na vsa ta važna vprašanja sedaj nihče niti ne misli, nego se vse povprašuje: kdo in kako se naj sestavi nov kabinet?

Tudi to vprašanje — vprašanje o sestavi novega kabineta — je zelo važno, ker kabinet mora biti izraz parlamentarne večine, kakor zahtevajo parlamentarna pravila, a v novi srbski narodni skupštini nima nobena stranka močne večine, ker večina dveh glasov, s katerima razpolagajo radikalni demokrati, je premajhna, da bi vlada, sestavljena iz te stranke, bila v narodni skupštini osigurana proti eventualnosti, da na kakem popolnoma ne-

znatnem vprašanju pade. Govorilo se je sicer z vso gotovostjo, da pristopi k radikalnim demokratom radikalec Sava Grujić z nekaterimi svojimi somišljeniki, ki da se ne strinjajo popolnoma s Pašićem in z drugimi vplivnejšimi člani radikalne stranke, ali to se ni zgodilo če tudi bi bilo v interesu Srbije, da je prišlo do tega, ker bi potem imela ena stranka precejšnjo absolutno večino, iz katere bi se lahko sestavila vlada, a ta vlada bi imela proti sebi tudi spretno opozicijo, ki bi vlado kontrolirala, kar je tudi potrebno, ker brez prave opozicije ni pravega političnega življenja.

Sava Grujić v istini ne živi v najboljih odnosih s Pašićem in Protićem, pa je vendar ostal v radikalni stranki, a istotako se je razbila tudi kombinacija s poslaniki na tujih dvorih, kateri so bili poklicani v Beograd. Vlada sicer izjavlja, da je poslanike poklicala v Beograd samo zato, da se minister za zunanje stvari z njimi pogovori o vnanji politiki, ali razen tega se je gotovo skušalo, pridobiti tega ali onega poslanika — ki so vsi radikalc — da bi vstopil v radikalno demokratski kabinet in da bi na ta način zapustil radikalec. Dr. Vujić, poslaniku na Dunaju, bi prepustili radikalni demokratski portfelj finančnega ministra, a dr. Milovanoviću, poslaniku v Rimu, portfelj ministra za zunanje stvari. Kombinacija je bila dobra, ker bi — ako bi se obistinila — radikalc izgubili dva glasa, a ravnotoliko bi pridobili radikalni demokrati. Ni bila izključena seveda niti možnost — in na to je vlada največ polagala — da se povede za Vujićem in Milovanovićem tudi nekateri drugi radikalc. — Ali vse te kombinacije so se razbile ob disciplini, ki vlada v vrstah zmernih radikalcev. Do sedaj niti eden radikalec ni pristopil k radikalnim demokratom in najbrže niti znanprej nobeden ne pristopi in radikalni demokrati bodo morali sami sestaviti vlado, ki bo imela v narodni skupštini zelo nezadovoljno večino dveh glasov, ali se bo pa morala koalirati z nacionalisti, ker radikalc o koaliciji niti slišati nočejo.

Koalicija radikalnih demokratov z nacionalisti postaja vedno verjetnejša, ali ako radikalni demokrati to store, potem si sami podpišejo smrtno obsodbo, ker radikalno-demokratski volilec nikoli ne bi odpustil svojim poslancem tega greha, da se zvežejo z najhujšimi sovražniki radikalizma, ki so v času reakcije na najbrezobzirnejši način preganjali radikale in sploh vse svobodoumne ljudi v Srbiji. Ako se radikalni demokrati zvežejo z Ribarcem, dobijo nekaj poslancev več in bodo mogli vladati pet let, ali potem pri novih volitvah propadejo popolnoma, ker narod je v ogromni večini radikalnega mišljenja. Pa tudi nelogično bi postopali radikalni demokrati, ako bi se fuzijonirali z nacionalisti. Saj njihov izstop iz radikalne stranke ni nič drugega, kakor protest mlajših članov stranke proti sporazumu (nikakor koaliciji), ki so ga naredili radikalc z

naprednjaki. Ta sporazum se je nanašal samo na nekatera vprašanja in je takoj prenehal, ko so bila rešena ta vprašanja. Radi njega (radikalno-naprednjakega sporazuma) so iz radikalne stranke izstopili mnogi mlajši člani, ki so osnovali svojo posebno radikalno-demokratsko stranko in tako so nastali ekstremni radikalc (danes se imenujejo radikalni demokrati) in zmerni radikalc, ki se danes nazivajo enostavno radikalc.

Radikalc (zmerni) so radi momentanega sporazuma z neradikalno stranko v narodno mnogo izgubili, a ako se radikalni demokrati z nacionalisti fuzijonirajo, potem pri bodočih volitvah gotovo propadejo tako, da se nikoli več ne vzdignejo! Zato je edino prava pot za radikalne demokrate, da sedaj sami postavijo kabinet in da po mogočnosti vladajo, a ako ne bodo mogli dolgo vladati, potem bo pač potrebno, vnovič razpustiti narodno skupštino in razpisati nove volitve, ker bi dal morebiti tedaj narod eni stranki močno večino.

Vojna ali mir?

Iz Petrograda poročajo v London, da bodo zopet poslali na bojišče mnogo vojaških čet. Zaradi tega je vlada naznanila, da se ves prihodnji teden ne sprejme na sibirski železnici kupčijskega blaga.

Iz Linevičevega glavnega tabora poročajo generalnemu štabu: General Linevič je pripravljen, da napade Japonce. Vse priprave za predstoječo veliko bitko so že izvršene. Vojni svet je predlog vrhovnega vojnega zapovednika soglasno odobril. Pričakovati je že 12. ali 13. t. m. začetka splošne ruske ofenzive.

Kako močna je armada maršala Ojame?

»Ruskij Invalid« poroča, da ima maršal Ojama na bojišču 430 000 vojakov in 1600 topov. Všeteta pa ni Hazegavova armada v Koreji, niti iz dveh divizij kombinirani voj, kojega določba še ni znana. Istemu listu poročajo nadalje, da se je zadnji čas nanovo ustanovilo pet japonskih divizij.

Vladivostok.

Ruskim listom se poroča iz Vladivostoka dne 7. t. m.: Japonska artiljerija je v dolini Auda (severna Koreja) streljala na ruske čete. Japonci so oddali kakih 100 streliv nato pa so se umaknili nazaj.

Mirovna pogajanja.

Japonsko časopisje je grozilo že tedne pred konferenco, da se pogajanja takoj pretrgajo, ako bi Vite ne prinesel s seboj zadostnega carjevega pooblastila, da sme popolnoma samostojno sklepati o vseh mirovnih pogojih. In Vite je prinesel polnočno carjevo pooblastilo, dočim Komura k prvi seji sploh ni prinesel pooblastila, pri drugi seji pa je izročil Viteju fran-

cosko kopijo pooblastila brez cesarjevega podpisa. Najbrže ima mikado podpis japonsko originalno pooblastilo, ki ga pa noben Rus ne zna čitati. Toda že iz kopije se je izkazalo, da mikado ni hotel dati svojim odposlancem popolnega pooblastila, temuč je v pooblastilu izrečno izjavil, da mora vsak dogovor dobiti najprej on v znanje in pretresovanje. — Nato je Vite izjavil, da valed tega Rusi tudi ne bodo izabili svojih pooblastil, temuč bodo istotako japonske pogoje najprej sporočili carju v odobrenje ali spremembo.

Japonski mirovni pogoji.

Po teh izjavah je Komura z ljubeznivim nasmehom izvelkel iz žepa dokument terga izročil Viteju z besedami, da soto japonski pogoji, ki utemeljujejo pravičnost obeh strank ter tvorijo široko podlago za stalni mir med obema takoj nesrečnima narodoma in cesarjema. Vite je sprejel pismo, ki obsega vojno ali mir ter pri tem nepremišljeno zrl Komuri v oči. Nato je Vite predlagal, naj se seje sistrirajo, dokler Rusi ne prouče mirovnih pogojev. Japonci so takoj pritrdili predlogu, nakar so se razšli k obedu, po obedu so se ruski pooblaščenec takoj zbrali k posvetovanju o japonskih pogojih. Japonski pogoji zahtevajo na prvem mestu odstop otoka Sahalina in vojno odškodnino. Nadalje odstop ali najem polotoka Liaotung, popolno izpraznitev Mandžurije in odstop vseh ruskih privilegijev zopet Kitajski. Nadalje bi morali Rusi odstopiti Japonski kitajsko vzhodno železnico južno Harbina, ter priznati Japonski protektorat nad Korejo.

Na ruske pooblaščenec in na carja so napravili japonski pogoji neugoden vtisk; vendar se ni bati, da bi se pogajanja prekinila, pač pa se bodo zavlekla.

Avstrijsko-švicarska trgovinska pogodba.

Dunaj 11. avgusta. Predpriprave za tozadevne konference so se že pričele. Značilno je, da se tudi Ogrska niti z besedico ne zganje, da se ne pridruži trgovinski pogodbi s Švice. Najhujši trgovinski šovinisti namreč spoznavajo, da bi v tej smeri ne bilo varno hujškanje, ker tudi madjarski radikalizem neha tam, kjer se gre za dobiček. Madjari si morajo pri vsem sovražstvu do Avstrije in njenim trgovinskim zaveznikom držati odprt izvoz za svoje kmetijske izdelke.

Kriza na Ogrskem.

Zagreb, 11. avgusta. Predsednik državnega zbora Justh pride 4. oktobra v Zagreb, da stopi z vsemi strankami v zvezo, da bi pridobil Hrvate za koalicijo. Na uspeh v hrvaških političnih krogih nihče ne upa.

Dalje v prilogi.

„Zakaj ne stopaš po cvetju? Ako ga ga ne pohodiš ti, ali jaz, pohodi ga kdo drugi, vsekakor pa je divno hoditi po cvetju, kakor sem hodil jaz v onih mladih dneh. Ne izogibaj se poti, ki je posuta s cvetjem in, če nimaš v nočeh užitka zreti na zvezdnati azur, imaš ga v jutro, ko pada raz drevje rožno cvetje in ti ga pohodiš. Vedi, tvoja noga je vredna, da pohodi cvetje — tako in Bog s Teboj!“

Ostala sem sama. Na nebesnem svodu so ugaševale zvezde — tam za sinjimi gorami se je svitalo. Jaz pa sem hodila po cvetni poti ob bregu Save, koje valčki so šumeli tožno in žalostno pesem. Vzdihnila sem: „Sava, krasna Sava, zdiš se mi ogromna solza mojega naroda. Teci in pripoveduj povest iz našega ozemlja bratom Hrvatom, a kadar privališ vale svoje na iztočje, do svojega cilja, reci, da pozdravljam sobrate Srbe, da zanje živim v velikem spominu.“

Zvezde so ugasnile. Za gorami se je vzdigoval rdeči somrak, noč je ugaševala, spomini v moji duši so postajali veliki, mogočni in vzklili na sem: „Prekrasne so noči!“

Brat Justin.

(Iz dnevnika samostanskega novica Priobit Bistričan.)

(Dalje.)

Dne 8. novembra.

Albina mi ne odpiše nič. Ali mi sploh ne misli odpisati? Morda je pa moje pismo prišlo v neprave roke in deklica še ne ve ne, da sem ji pisal. Počakal bom še par dni in če ne bo nobenega odgovora od nje, ji pišem vdrugič.

Dne 11. novembra.

Pater Feliks, ki se je prve dni mojega prihoda iz patra gvardijana neusmiljeno norčeval, pripoveduje različne dogodbe iz svoje preteklosti, pri tem pa ni nikak prenapet in včasih tudi zine kakšno, da zašumi patrom in fratrom nemirna kri pod kožo. Med vsem kosilom in večerjo govori, se smeje, vščipne hudomušno tega in onega, da pri tem pozabi, po kaj je pravzaprav prišel v obednico.

Danes je pripovedoval sledeče:

K meni je hodil k izpovedi že priletel mož, ki se je včasih izpovedoval takih malenkosti, da nisem vedel,

ali bi se jezil, ali bi ga pomiloval. Nekoč me vpraša, če je greh v nedeljo nohte porezati, ker nedelja je Gospodov dan, ko mora počivati vsako ne obhodno potrebno delo. „Ni greh!“ mu odvrnem.

„Pa kdaj se morajo nohti porezati?“ sprašuje moj spovedanec.

Vedel sem, da je pri nekaterih ljudih vera, da se morajo vsak petek porezati, pa jaz mislim, da je vseeno, če jih vsak četrtek ali torek ali kak drug dan v tednu, ker preveliki ne bodo nikoli potem. Da bi pa svojega spovedanca enkrat za vselej z odgovorom zadovoljil, sem mu dejal:

Nohti se morajo porezati, kadar pride to človeku na misel!

No in mož je bil zadovoljen z mojo razsodbo.

Par tednov pozneje sem se šel sprehajati ob potoku, ki je tek el blizu našega samostana. Pridem do moške postave, ki je grabila listje ob potoku. Bil je to moj spovedanec. Spoštljivo me je pozdravil, potegnil vohast klobuk z glave in ga menceal v rokah.

„Na ono stran bi rad prišel“, pravim možu, „pa ni nobene brvi tukaj.“

„Če hočejo gospod, jih pa jaz prenesem“, se mi on ponudi.

„A če omagate sredi pota?“ dejal sem mu smeje.

„Vejo gospod, jaz sem še trden; parizar jim privzdignem na enem koncu, če je treba,“ se je bahal.

Dasi mu nisem ravno docela verjel, sem ga vseeno prosil, naj me spravi na ono stran.

In res, mož me je prijel kot otroka tam okoli stegen in stopil z menoj v vodo, jaz sem se ga pa oklenil okrog vratu. Dobro jo je bredel mož vodo in že sem se pripravljaj, da mu izrečem na suhem svojo najtoplejšo zahvalo za varen prenos, ko me približno na sredi potoka spusti dedec in v trenutku mi je stopila voda do ledij. Čuden mraz me je spreletel in čuden glas nevolje sem dal od sebe.

„Ali vam nisem pravil, da boste omagali?“ sem rekel jezen.

Mož je pa ravno potegnil iz žepa — nož, že sem mislil, da je zblaznel, ko mi povsem mirno pravi:

„Vejo gospod, spomnil sem se pravkar, da je treba nohte porezati, zato sem vas nekoliko odložil.“

Kaj sem hotel! Možakarja nisem imel vzroka čakati, da si poreže nohte, pa sem sam kobacal po vodi in ko pridem na suho, je bil on ravno gotov, ker pač ni imel veliko porezati.“ Tako nam je pripovedoval pater Feliks, vsi pa smo se smejali prav od srca, le patru magistru so se delale po obrazu poteze britkega zaničevanja tolike posvetnosti svojega soočeta.

Dne 12. novembra.

Že sem postajal nejevoljen, ker nisem dobil do danes nobenega poročila o Albini. Danes pa mi je došlo priporočeno pismo. Pater magister je godrnjal, da pada jako sumljiva luč na mene zaradi takih pisem, ki prihajajo morda od kake za novica prepovedane osebe. Ker pa patra magistra oblast ne sega dalje, si ne more pomagati v tem oziru nikamor, kar mene prav od srca veseli.

Pismo je od Albine in se glasi:

Spoštovani gospod!

Pred vsem Vas prosim oproščenja, da Vam toliko časa nisem pisala. A vzrok je ta, da Vas ne maram izpostavljati preveliki nevarnosti zaradi prepogostega dohajanja priporočenih pisem.

Budimpešta, 11. avgusta. Izvršilni odbor združene opozicije je imel danes dopolne seje, v kateri so se bavili splošno volilno pravico. Povedalo se je, da sta dosedaj samo neodvisna in nova stranka sprejeli v svoj program splošno volilno pravico. Odbor je protestoval proti temu, da se vrtika vlada v to stvar, da bi vplivala na narodne zahteve. — Iz istega namena se vrši prihodnjo sredo ministrski svet.

Ustava v Črni gori.

Cetinje, 11. avgusta. Uradni list „Glas Crnogoraca“ je prinesel ravno kar tri knezove naredbe, ki ostanejo zgovinskega pomena za Črno goro. Ustanovila se je narodna banka, izšel je povsem moderni tiskovni zakon, in kar je največjega pomena, Črna gora dobi svoj ustavni parlament. Volitve v novo narodno skupščino bodo splošne in brez vsakršnega pritiska. Narodna skupščina se sestane v jesen in se ji predloži vsi državni proračuni v odobrenje. Potem takem novi parlament za sedaj ne bo imel zakonodajne pravice, temveč le kontrolo nad državnim gospodarstvom, kar pa tudi za sedanje razmere popolnoma zadostuje.

Angleški kralj obišče cesarja Franca Jožefa.

Dunaj, 11. avgusta. Angleški kralj Edvard obišče med potom v Marijine var, najbrž 15. t. m. cesarja Franca Jožefa v Išlo. Obisk bo imel zgolj prijateljski značaj.

Napad na sultana.

Sofija, 11. avgusta. Turška vlada je priposlala imenik na Bolgarskem živečih Armencev, ki so sumljivi atentata na sultana ter prosila, naj bolgarska vlada te osebe zapre ali vsaj policijsko nadzoruje. Bolgarska vlada prošnjo najbrž odkloni.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 11. avgusta. Carjev manifest o državnem zboru se ne razglasi jutri, temuč v poznejšem času. — Car se je odpeljal v Krasnoje selo. — V Rigi so se zopet prigodile velike revolucijske demonstracije. Vojski so streljali ter ubili več delavcev.

Varšava, 11. avgusta. Židje so imeli v sinagogi tajno zborovanje, za kar je izvedela policija ter s kozaki vred obkolila sinagogo in prišla vse udeležence. Židje so streljali iz revolverjev. Policija je razkrila tudi tajno židovsko zalogo orožja.

Dopisi.

Iz Bučke. Klerikalci na Bučki se še vedno cedijo sline po županskem stolcu, ki so ga jim snedle „žabe“. Toda ta stoji trdno, če tudi ob luži in so tla opolzka, da si naši širokohlavci niti ne upajo. Menda

Zdaj Vam pa hočem po Vaši želji na Vaše pismo odgovoriti.

Razveselile so me Vaše besede, ki ste jih navedli v svojem pismu. One pričajo o Vaši zdravi razsodnosti, kar se tiče samostanskega življenja in ljubezni do ženske. V tem Vam popolnoma pritrujem. Dvomim le, če bi bila jaz vredna Vaše ljubezni. Verjamem Vam, da imate prave cilje in namene pred očmi, a gospod, pomislite, koliko krat izpremeni človek svoje mnenje zaradi kake malenkosti! Oseba, ki Vam je danes najlepši vzor, Vam bo morda že čez par mesecev nestvor, katerega pogledali ne bode več. Jaz Vam ne svetujem, da ostanete v samostanu, pa tudi ven Vas ne vabim. Meni bo jako ljubo, če si ostanete znanca in prijatelja — več pa ne, vsaj za zdaj ne! Ne zamerite mi!

Prijazno Vas pozdravi

Albina.

Deklica piše v tako lepem slogu, da bi ne verjel, če bi ne imel njenega pisma v roki. Led se že taja in z gotovostjo smem upati, da se mi izpolni moje vroče želje, da bo Albina kdaj moja. Dopisovanje je seveda zagotovljeno. (Dolge prih.)

se boje, da bi kateri ne telebnil na svoj rejeni trebuh, za katerega se ima zahvaliti „Matečk“ edino le svojemu nekdanjemu tajništvu. Kaj ne, g. Matija Jaklič, takrat je bilo življenje, lahko si pač sedaj prepevaš:

Včasih je lušno b'lo, zdaj pa ni več tako, Včasih smo vince pil', zdaj pa vodo. Niso se še otreli prve sramote, že jim dela kurji pot druga breca. Krajni šolski svet se jim majo in v nekaterih dneih padla bo ž njim zadnja moč teh hi navskih backov umazanega popa. Trn v peti jim je bil tudi naš vrli g. voditelj France Pogačnik. Sicer se sedaj vesele svoje zadnje, a žalostne zmage, kajti v svojo sredo dobili bodo sebi enakega. Pri zadnji seji tega šolskega sveta, kjer je bilo pri seji navzočih par podrepanikov, a vplivnih oseb se niti povabilo ni, predlagali so nekega Štrunklja, katerega poznamo edino iz novice, da so ga tam v Robu prijatelji-klerikalci hoteli ubiti. Gospodu Štrunklju pa danes odkrito povemo, da če hoče imeti pri nas ugodno stališče, drži se naj po vzgledu svojega prednika g. Pogačnika. Bode naj z nami, kmeti, odkritimi možmi in ne s binavci, ki se mu bodo dobrikali, a ga zahrbtno zalezovali. Našemu prijatelju g. Pogačniku pa želimo za slovo mnogo sreče na novem mestu v sosednji Štajerski. Bil je splošno priljubljen in čistan, četudi se je vanj zaletavalo par garjevih ovc, ki so pa odnesli vsi krvave nosove. Upamo, da nam ostane še vedno prijatelj, akoravno le v duhu.

Slomškov naslednik.

Ko je bil pred leti kmetski sin Mihael Napotnik poklican na mariborsko škofovsko mesto, so upali nekaterniki, da nam je vstal drugi Slomšek: učen, ljubezniv, skozinskoz naroden dušni pastir.

A kako smo se varali! Da korespondira na škofovo povelje je konsistorijalna pisarna skoraj izključno le nemški, da imajo nemčurji pri škofu veliko besedo, da celo zatira narodno gibanje med mladimi zavednimi duhovniki, je obče znano. Interesanto je, na kak način hoče škof Napotnik zabraniti „Los von Rom“ gibanju vstop v njegovo škofijstvo. V Celju in Mariboru je od nekdaj nekaj protestantov. V Mariboru je pristopilo iz nemške nadtosti pred leti nekaj prenapetnežev, da pokažejo svojo ljubezen do častnega občana Schönereja in svojega Boga Bismarka k „lutrski“ veri. Vsled tega se razumni škof Mihael boji Nemčurjev in se jim klanja in hlini, da se kar kadi.

Ob času priprav za volitve za okrajni zastop Celje so žugali Celjani da prestopijo k protestantizmu, ako gre opat s Slovenci volit. In opat, drugače tako pošten naroden mož, je moral Slovincem na višje povelje odreči svoj važni glas.

Škofu Napotniku so znane škandalozne razmere v šmiheljskem farovžu pri Šostanju, on dobro ve, da spada župnik Govedič v zavod za seksualno-perversne ljudi, ne pa med vrsto poštenih duhovnikov. Kaj čuda, da ga drži? Škof se boji, da mu drugače prestopi kakih pet nemčurjev v Šostanju k protestantizmu.

Sicer žalostno za nemško stranko, da nima drugega zaščitnika v Šostanju nego to farovška prikazen, kojemu človek, ki gleda le količkaj na čast in moralo, ne gre več blizu. Še žalostneje pa za slovenskega škofa, ki vse to ve in ne gane prsta, da bi napravil red in mir.

Pri tem slučaju vidimo, kak mora biti duhoven, da se škofu Napotniku dopada. Lahko je hudodelec, brezverec, nečistnež. Samo nemčur še mora biti in škof Napotnik bode držal močno roko nad njim. Saj škof se ne briga za občno mnenje, ne za drugo duhovništvo, ne za večno pogubljenje. In samo da se reši peščica nemčurjev, trobi v nemčurški rog in streže našim sovražnikom, kjer le more.

Toda ta slovenski vzor škof ni pomislil, da bi se tudi med Slovenci na Spodnjem Štajerskem lahko začelo isto gibanje kakor v Podragi in Rimanju. Potem bi izstopili iz katoliške cerkve drugačni ljudje, nego so dotičniki, ki vedno pretijo z „Los von Rom“. Ko dospo širši slovenski krogi do spoznanja, da v Mariboru nimamo našega človeka, da je slovenski škof lavantski renegat, nemčurški agitator in lakaj, tedaj pokažejo hrbet temu katoliškemu pastirju, ki se je izneveril svojemu narodu.

Spored

slavnostnih prireditev povodom odkritja Prešernovega spomenika dne 10. septembra 1905 v Ljubljani.

Ob 10. uri dopoldne se zbera društva in odposlanstva pred „Narodnim domom“.

Ob polu 11. uri dopoldne odkorakajo društva in odposlanstva v

določenem redu po Franc Jožefovi cesti in Prešernovih ulicah na slavnostni prostor, kjer

ob 11. uri dopoldne zapoje ljubljanska pevka društva pod vodstvom koncertnega vodje profesorja Mateja Hubada Ant Nedvedovo kantato „Slava Prešernu“.

Po kantati govori član odbora dr. Ivan Tavčar slavnostni govor, nakar se odkrije spomenik.

Nato se vrste govori slovanskih odposlancev.

Končno prevzame, po odboru pozvan, župan Ivan Hribar spomenik v last in varstvo mestne občine ljubljanske in pevka društva zapoje po Kamilu Mašku uglasbeno Prešernovo pesem „Strunam“.

Društva in korporacije odkorakajo potem v poklonstvenem pohodu mimo spomenika po Sv. Petra cesti, čez jubilejski most, po Kopitarjevih ulicah, Vodnikovem trgu mimo Vodnikovega spomenika, čez Mestni, Stari trg in Sv. Jakoba trg, po Trubarjevih ulicah, po Bregu čez Turjaški trg, po Gosposkih ulicah, po iztočni in severni strani Kongresnega trga, po Šelenburgovih ulicah, po Knafljevih ulicah mimo Valvazorjevega spomenika in po Bleiweissovi cesti pred „Narodni dom“.

Ob 7. uri zvečer: komersi v „Narodnem domu“, hotelu „Ilirija“, hotelu „Lloyd“ in v gostilnici „pri Novem svetu“.

V Ljubljani, meseca avgusta 1905.

Odbor za postavljenje „Prešernovega spomenika“.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. avgusta,

— **Žane iz Kamnika** je še vedno ponosen na svoj kamen, katerega je v otroški svoji neumnosti zalubil na Prešernov spomenik, še prej nego je bil odkrit. Ker smo ga nekoliko ošvrkali z brezovcem, pretaka sedaj solze ter hoče, da ga imamo za odraslega človeka. Citira Schopenhauera, citira Aristotela, a vse to mu nič ne pomaga; tudi Schopenhauer, tudi Aristoteles, ako bi dandanes še živela, bi take fantazije za ušesa prijemala ali pa z brezovcem pretepavala po tistem delu telesa, v katerem ima Žane iz Kamnika celo svojo inteligenco! Sicer pa vabimo naš listič, da naj se o novem letu oglasi, koliko naprednih naročnikov mu je še ostalo, tedaj se bodo fantiču drugače oči odpirale, nego se mu odpirajo dandanes! Sicer nam je pa čisto vseeno, ali se Kamnik s tem glasilec še naprej sramoti ali ne. Za listič se nismo brigali in se tudi v bodoče ne bomo, ker bi mu drugače sami pripisavali vpliv, kojega nima ter ga nikdar imel ne bode. Z zakotnimi in izstradanimi lističi se pričkamo samo takrat, kadar prenesramni postanejo. Glede Prešernovega spomenika pa je bil kamniški listič zabito nesramen in zatorej smo mu dali za sluzno broo, brez ozira na to, dass der Gegner dumm ist! Z Bogom!

— **Celjskih izgredov moralna stran.** Ko se je celjsko tolovajstvo izza zadnjih dni žalostno izjalovilo, so začeli celjski „Nemci“ po svojem časopisu ubirati moralčno struno, češ, naših žen in deklet ne pustimo vlačiti v časniško polemiko in politiko. Toda kako so baš v ti točki celjski „Nemci“ tu označeno načel uveljavili. V temni noči je dne 7. t. m. pribrula tolpa najmanj 100 nemških razbojnikov pred hišo g. dr. Kukovca, ki je bil ravno prej za nekaj trenutkov zapustil dom. S satanskim vpitjem in živžganjem je razsajala ta drhal pred hišo, akoravno so povzročitelji napada (mar ne, g. župan Rakusch?) dobro vedeli, da je soproga g. dr. Kukovca komaj napol okrevala od nevarne operacije in je bila v tem trenutku sama doma, nič hudega sluteča. Vsled prestanega strahu se je je polotil po ponočnem tolovajstvu nevaren živčni napad in se je k sreči naglo prispevšemu zdravniku gospodu dr. Janku Serncu še posrežilo rešiti jo iz velike nevarnosti za zdravje — če ne za življenje. In kaj je ta gospa storila celjskim „Nemcem“? No, kolikor poznamo značaj g. dr. Kukovca, smo prepričani, da bode naloga njegovega življenja, celjskim „gospodom Nemcem“ njih lopovski čin z obilimi obrestmi seveda na primeren način — poplačati, če ne danes pa

— jutri! Javnost pa iz tega slučaja naj presodi odkritosrčnost nemške de-vize, da vsaj žen in deklet ne pustijo vlačiti v politiko.

— **Celjske „Domovine“** včerajšnja številka je — zaplenjena. In sicer radi popisa sadnjih škandaloznih nemških izgredov, povzročenih v veliki meri tudi po hujkanju „Deutsche Wacht“, ki pa ni bila zaplenjena. Kje je pravica? Da se bode o tej zaplembi še izpregovorila primerna beseda na primer-nem mestu, se razume. Nemei sedaj lažejo in „se perejo“ po nemški listih in lističih, slovenskim glasilom pa se zapirajo usta. „Durch muss des Kieles Erze“, kaj ne, g. dr. Bayer!

— **Vojnega ministra** bodo prijeli klerikalni poslanci v delegacijah na željo idrijskih klerikalcev, ne morda radi novih vojaških bremen, ampak — o strah in groza — ker so gojenci c. kr. kadetne šole v Trstu zapuščali Idrijo v nedeljo zjutraj in s tem povzročili, da vozniki niso mogli vloviti („Slovenčev“ izraz) sv. maše in s tem vzbudili slutnjo, da sami tudi ne bodo opravili svoje verske dolžnosti ta dan. Tudi se lahko domneva, da se nalašč odbere tak dan, da se med duhovnim opravilom na trgu dela šunder. In končno so zvedave tercijalke motene v pravi pobožnost, če so prisiljene prej na trgu ogledavati brhke kadete. In to vendar ne sme biti!

— **„Union in naše posojilnice“.** Pod tem naslovom je vabil sobotni „Slovenec“ slovenske posojilnice na sodelovanje ali na pomoč stavbeniki družbi „Union“. Sedaj smo radovedni, ali se bodo odzvale posojilnice oklicu, ki ga jim je razposlal dr. Gregorič. Tudi smo radovedni, če bodo našle besede, s katerimi se je podjetni dr. Gregorič hvalil pri zadnjem obnem zboru „Združne zveze“, kaj odmeva pri klerikalnih posojilnicah. Res je zelo koristno nalagati rezervni kapital v dobičkonosnih delniških podjetjih. Koliko dobička bode prinašal „Union“, tega ne vemo. Dr. Gregorič je sicer pri omenjenem obnem zboru s številkami dokazoval, da se bode „Union“ rentiral. Vendar „Slovenec“ o teh številkah ni ničesar natančnejšega poročal. To pa vemo zelo natanko, da se je „Union“ v istini že krasno rentiral za nekatere gospode, ki so vtaknili prvi dobiček v svoje žepe, ne meneč se „za javno korist“ in našega naroda kulturni napredek, ki ga pomeni krasni in dragi „Feenheim“ — ljubljanskih cigararic! Pri teh gospodih se je tedaj treba informirati.

— **Radi odpustkov rubljen.** Pred približno pol leta je tožil župnik Dominik Janež v Studencu člana našega uredništva R. Pustoslemška radi razžaljenja časti, ker mu je baje le-ta pred pričami očital, da prodaja po kroni svoje vizitke z nekim pobožnim izrekom, za katerega se obljublja 100 dni odpustka. Župnik Janež je pri obravnavi, pri kateri ga je zastopal znani dr. Schweitzer, tako temeljito pogorel, da se proti razsodbi, skatero je sodišče oprostilo obtožene, ni upal niti pritožiti. Razume se samo ob sebi, da je župnik, ki je s svojo tožbo propal, moral trpeti tudi vse pravne stroške. To prečastitemu gospodu seveda ni šlo v glavo. On, župnik, da bi plačeval zagovornika člana „Narodovega“ uredništva! Ker torej Dominik Janež izdobra le ni hotel poravnati stroškov, se ga je moralo k temu prisiliti. Mož je seveda mislil, da ni oblasti na zemlji, ki bi njega, katoliškega duhovnika, primorala v plačilo. Dandanes pa se, če je treba, zarubi tudi posvečena oseba katoliškega duhovnika. Tako se je moglo zgoditi, da je sodišče na potreben predlog v veliko ogroženje župnikova Dominika Janeža zarubilo njegovo rejeno kravico. Šele sedaj je uvidel, da sodišče ne pardonira niti katoliškega duhovnika, zato se je vdal v svojo usodo in s težkim srcem plačal zastopnika, ki je na njegovo tožbo zagovarjal člana brezbožnega „Narodovega“ uredništva. Poleg blamaže ste morali še, g. župnik, poseči v svoj žep. In še precej drag je bil ta spopad z našim uredništvom, katerega

je aranžiral g. dr. Vilko Schweitzer. Slava mu!

— **Škofovi zavodi.** Pred kratkim je prinesel „Slovenec“ novo škofovo naznanilo o njegovih zavodih. Naznanjal je, da se bo blagoslovljenje kapele kapele v zavodih izvršilo 17. septembra t. l. in sicer „bolj na tihem, slovesna otvoritev pa se bo vršila na god sv. Matevža 21. sept.“ Škof je menda premalo dijakov dobil za prvi gimnazijski razred. Zato je segel kakor znano, po novem sredstvu, da si opomore iz svojega obupnega stanja. Sklenil je tudi, da v zavodih otvori pripravljalni tečaj za one učence, ki se hočejo pripraviti za prvi razred. „Za stanovanje in hrano učencev pripravljalnega tečaja bo plačati 300 K na leto, torej mesečno 30 K in sicer bo treba naprej plačevati, popustiti se ne bo moglo nič.“ Take so škofove besede. Nov noč je nastavil škof Jeglič svojim vernikom na prsi: če hočeš, da bo sin prišel v škofove zavode, dati ga boš moral naprej v pripravljalni tečaj! In milostno se zniža fiksna svota 400 K za prvi gimnazijski razred na 300 K. Velikodušno zares, vredno cerkvenega kneza! Prepričani smo, da bo škof drugo leto oznanil v „Slovenec“, da je pripravljalni tečaj neizogibno potreben za študiranje gimnazije v njegovih zavodih in da bo najprirednejšega dijaka študiranje v škofovih zavodih trajalo najmanj 9 let! Vse to škofovo ravnanje pa očitno dokazuje, kako brez vsakega premisleka in preudarka stremi za svojimi cilji. Sprva je mislil, da bo osnoval kar štiri razrede naenkrat. Otvoritev njegovih zavodov se je zavlačevala precej časa — do letošnje jeseni. Škofovi visokoleteči cilji otvoriti kar naenkrat štiri razrede, so se klavirno izjalovili in zadovoljiti se mora zdaj z enim samim razredom. Škof ve in mora vedeti, da v en razred ne bo napodil zadostno število dijakov. In tudi kadar bodo — če bodo kdaj — vsi osmeri razredi polni, dohodki šolskih plačil ne bodo zadostovali za ogromne izdatke. Tudi ta pripravljalni razred ga ne bode prav nič potegnil iz blata. Ali mislite, g. škof, da bode imeli čez 8 let tudi 59 taistih učencev v 8. razredu, kateri bodo letos vstopili v prvega. Seveda če ste pri vstopu vsakemu učencu dali nekaj „Garantiebrief“, da ne bode nikdar „lopnil“ in da ga bo sv. Duh sigurno razsvetlil, potem jih bode že 59 in mogoče še več? Prej kot slej bode treba pobirati „krvavi davek“ med slovenskim ljudstvom. Še bodo peli legati „za škofove zavode“ pri kmetskih zapuščinah. In daritve med živimi itd. To bode še krajcarjev romalo v Št. Vid. In kaka korist se obeta škofovim „zavodencem“ Škofovi zavodini-majo pravice javnosti. To je glavno in ravno tega ne povedo škof in njegovi pristaši, ki se hočejo z ljudskim denarjem narediti slavne. Dijak bo zdelal škofovo gimnazijo, — če bo sploh toliko časa obstala — a naprej ne bo mogel, ker ne bo imel veljavnega spričevala. Maturo pojde sicer lahko delat na kakšno državno gimnazijo. Toda Bog ve, če jo napravi. Če ga duhovski stan ne bode mikal, bode zelo na slabem. Kam naj se obrne? Kako lahko mogoče je, da marsikdo izmed bodočih škofovih učencev sploh ni ustvarjen za duhovnika, kar se večkrat pripeti. Le pogledajte dr. Mauringa. Tako se bodo v Št. Vidu vzgajalo mnogo Mauringov, ki bodo reveži na tihem preklinjali svoje starše, ki so verjeli brezvestnim škofovim besedam in sinove poslali v Št. Vid. Zatorej, slovensko ljudstvo, pamet, dokler še ni prepozno. Kaj pa vam je do sedaj škof že naklonil. Nič! Narobe, izžema Vas. Zatorej tudi nimate nobene povoda, s svojimi krvavimi žulji reševati njegove slave. Pomislite, kaj pa bode, če „zavodi“ zaropotajo in se vse vkup podere. Kdo Vam bode vračal obile groše. Mogoče škof ljubljanski, pa še le na drugem svetu!

— **Versko-nravna vzgoja.** V ljubljanski okolici imajo na Golem zasilno šolo, kjer „poučuje“ tamkajšnji župnik. Mož ima čisto svojo metodo, ki si je ne moremo lepše misliti. Vsi otroci morajo v poletnem času ob 6. zjutraj, v zimskem času pa ob 7. zjutraj v cer-

kev. Tamkaj trpe vročino, oziroma zmrzujejo toliko časa, dokler jih ne požeje blagi duhovnik v šolo. A gorje otroku, ki bi ga ne bilo v cerkev: Palica poje tako neusmiljeno, da se zvija ubogi otrok pod krutimi udarci brezsrčnega tirana! Ali bi ne bilo bolje, da se obrne palica in nabije tistega, ki muči nedolžno mladino? Opozorjamo na to žalostno dejstvo šolske oblasti in pričakujemo, da napravijo nemudoma konec takim sramotnim razmeram. Bolje nobena, kakor taka šola!

— **„Zaveza jugoslovanskih učiteljskih društev“** ima svoje letošnje redno glavno skupščino v Pulju dne 13., 14. in 15. t. m. Kakor čujemo, se bo na letošnji skupščini razpravljalo o zelo važnih vprašanjih, tičejočih se šolstva in učiteljstva. Žalimo iz srca, da bi se tega shoda, ki si je že pridobil časten naslov slovenskega učiteljskega parlamenta, udeležilo čim največ učiteljskega sveta strani slovenske domovine in da bi zborovanje obrodilo obilo sadu, koristnega učiteljstvu in vsemu narodu slovenskemu!

— **Škof v Zagorju.** G. dr. Bonaventura se se pripeljal že danes z mešanecem v Zagorje. Gotovo, da se prepreči »slavnostni« sprejem, katerega je večerajšnji »Narod« napovedal. Tudi neumnost župnikovo je treba nekoliko paralizirati, predno se razburijo duhovi do vrhunca. Sprejem na kolodvoru je bil kaj »imeniten«. Župnik in 8 hribovcev brez ovratnikov se je prevzvišenemu poklonilo, to se pravi roko poljubilo. Običajnih slavlolokov se iz vlaka ni videlo.

— **Prešeren v 80.000 izvodih!** Danes jutraj sem bil izredno dobre volje. Vedno mi je rojila misel po glavi, kako se bomo skromni Slovenci mogli ponášati nasproti oholemu severnemu sosedu s tem, da je naš prvi in pravi pesnik v tako ogromnem številu razprostran med prostim narodom! Že sem hotel preveselo novico, da je namreč odbor družbe sv. Mohora v Celovcu sklenil, dr. Prešernove poezije izdati v 80.000 iztisih za svoje družbenike, brzojavno naznaniti svojemu staremu prijatelju J. A. na Dunaj — kar se še pravočasno spomnim, da te novice nisem čital v nikakem slov. listu — ampak, da se mi je le sanjalo o tem! Kaj pa, ko bi se te sanje vendar enkrat uresničile? To bi bil gotovo našemu največjemu pesniku spomenik aere perennius!!

— **Knjižica „Slava Prešernu!“** izide koncem prihodnjega tedna. Knjiga se je zbog tega tako zakasnila, ker je bilo treba naročiti nove klišee za slike pesnika in spomenika. Narodna trdka Iv. Bonač je izdala za knjižico izvirne, vrlo okusne platnice, ki bodo stale z vezavo vred 50 vinarjev. Vsa naročila sprejema „Društvo slov. književnikov in časnikarjev“ v Ljubljani. Prosimo vse one, ki nameravajo naročiti več izvodov, da nam to takoj sporoče, ker nam s tem znatno olajšajo delo. Takisto prosimo tudi vse rodoljube, zlasti g. učitelje, da se potrudijo, da se bo kolikor mogoče mnogo brošur razpečalo med narod in med mladino. Ponavljamo vnočič, da se bodo posamni izvodi prodajali mehko vezani po 60 v.; kdor jih kupi 50 skupaj, jih dobi po 50 v., kdor jih naroči skupaj 100 izvodov, jih pa dobi po 40 v. Elegantly vezana pa stane knjižica, kakor rečeno, 50 vin. več. Prosimo tiste, ki žele imeti vezane izvode, da nam to nemudoma naznani, da vam odložitve za primerne število izvodov. Naglašamo, da da se je zgledilo precej veliko število naročnikov in da bo zaloga pošla že pred odkritjem Prešernovega spomenika!

— **Ob odkritju Prešernovega spomenika** prirede štajerski Slovenci poseben vlak, ki bo vozil iz Gradača v Ljubljano. Kakor čujemo, nameravajo tudi Tržičani prirediti poseben vlak.

— **X. ustanovnik „Društva slov. književnikov in časnikarjev.“** G. F. M. Štifter nadzornik carskega plemenitškega seminarja in profesor v Kalugi na Ruskem je odboru sporočil, da pristopi društvu kot ustanovnik in je v to svrhu poslal na naslov g. L. Schwennerja prvi obrok. Izrekamo vrlenu rodoljubu, ki niti v daljni Rusiji ni pozabil svojega slovenskega roda, svojo najiskrenejšo zahvalo na plemenitem njegovem činu, naglašajoč, da si štejemo v posebno čast, da je našlo naše društvo

priznanje pri rodoljubu, ki že nad četrto stoletja živi v daljni Rusiji, a se še vedno živahno zanima za naše razmere in se trudi, da po svojih močeh podpira naše težnje, ako ne drugače pa gumno! Čast mu! Naj binašel mnogo naslednikov pri nas doma!

— **Iz pisarne „Dramatičnega društva“** se nam piše: Engaževanje pevcev in pevka za operni zbor slovenskega gledališča se prične prihodnji teden. Pevci in pevke, ki so že sodelovali pri zboru ter hočejo tudi v prihodnji sezoni biti angažirani, naj se oglasijo pri blagajni »Dramatičnega društva«, g. Franu Rozmanu, Wolfove ulice št. 10 od 6—7 ure popoldne, oni pa, ki žele nanovo pristopiti k zboru, ne se oglašajo pri kapelniku gosp. Benčku Žabjek št. 3.

— **Glas iz občinstva.** Razmere pri ljubljanski električni železnici so zelo čudne. To je znana stvar. Nekateri njeni uslužbenci menda ne vedo, kje da so. Tako je večeraj zvečer ob polu deveti uri pri postajališču pred kavarno Evropo med drugim vstopil v električni voz tudi kmetijski fant s svojim kovčgom. Takoj po vstopu ga je »nahrulil« in sicer prav grdo »nahrulil« sluzbujoči revizor in sicer v nemškem jeziku! Zoper surovi nastop so se uprli nekateri istočasno vstopivši gospodje, ki so besnega revizorja na najvljudnejši način opozorili, naj s kmetiskim fantom govori vsaj slovensko, če mu ima kaj povedati, da ga bode razumel. Nato pa se zadere ta revizor ljubljanske električne železnice: »Ich diene einem deutschen Herrn« in robnol dalje. Ta je lepa. Kje pa smo? Zahtevamo z vsjo odločnostjo, da se temu revizorju pošteno posveti, kakor zasluži in da se enkrat za vselej prepreči to taki dogodki na električni železnici. Proč s takimi organi!

— **Učiteljski dobrotniki.** Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta so derovali: Č. gospa Mária pl. Trnkoczyjeva iz Ljubljane 10 K; Kegljaski klub v gostilni G. Rohava v Ljubljani pri Liti 2 K; Č. gospa Franja Papa, trgovka s šolskimi potrebščinami v Škofji Loki 5 K; gđ. Mara Ivanovna Tavearjeva, slovenska pisateljica, učiteljica v Kopanju 12 K — nabrala pri banketu okrajne učiteljske konference ljubljanske okolice z geslom: »Per aspera ad astra!« Učiteljstvo kamniškega okraja složilo ob priliki okrajne učiteljske konference v Radomljah 11 K 20 h.; gđ. Franica Bayer, učiteljica v Grahovem pri Cerklji 5 K; g. František Rant, nadučitelj v Radečah pri Zidanem mostu, za prodane razglednice 8 K 10 h.; županstvo v Stari Loki 20 K; g. Anton Bartolc, kr. gimnazijski profesor v Ljubljani 10 K; g. R. Stermecki iz Celja 2 K; Gornjegrajsko učiteljsko društvo na račun pokroviteljine 80 K; Savinjsko učiteljsko društvo na račun pokroviteljine 80 K; (čisti dohodek koncerta, ki sta ga priredili obe društvi v Mozirju. Posojilnica v Moravčah 100 K. Žvelj učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

— **Stiridesetletnico poroke** praznujeta danes v krogu svoje rodovine g. Edvard Dev, c. kr. deželno sodni svetnik v pok. in njegova soproga, gospa Antonija Dev. Čestitajo najsrčnejše visokospoštovani rodovini na tem lepem jubileju bodi omenjeno, da je g. Dev sin Zalke Dolence, poročene Dev, o kateri piše Ivan Vesel v »Slovenskem Glasniku« iz leta 1861: »V benediktinskem samostanu šentpavelskem na Koroskem je bival 1. 1860. nekdanji Prešernov prijatelj benediktinec Blaž Zima, ki je nekoč v mladih letih spremljal pesnika v Ljubljani tja pod zvonarja, kjer je v lepo zidani hišici znani »Dolence« točil sladko dolenjsko vino in je cvetela ondaj njegova hčerka, krasotica Zalka, lepša od lepe Vile, ki je rodila zelena gora.« Prešernovo srce je vzplamtelo za njo. Snubil jo je, a Zalka ga je odbila, rekoč: »Gospod doktor je predober, jaz ga ne morem ljubiti.« Prešeren je ostal, šel domov in napisal balado iz Valvazorja: »Povodnji mož«. Dolenceva Zalka, p. d. Gorjančeva, je bila izvrstna pevka, v zakon jo je vzel blejski okrajni glavar, umrla je l. 1886. v Kranju. Njeno sliko, delo Langusa, hrani menda Rudolfinum v Ljubljani.

— **Opozorjamo na jutranjo veselico** pevskega društva »Slavca« v prijaznem, senenatem in jako priljubljenem gozdišču »pri Čončku« pod Rožnikom. Začetek ob 4. uri popoldne. Posebna vabila se niso razposlala. Vstopnice kolekovane bodo z narodnim kolkom v prilog C. M. družbe. V slučaju neugodnega vremena se vrši ta veselica na praznik v torek 15. avgusta. t. l.

— **Slov. del. pevsko društvo „Zvon“** priredi v torek, dne 15. avgusta t. l. v senenatem, okraše-

nem vrtu gostilne pri »Novem svetu«, na Marije Terezije cesti št. 14. veliko vrtno veselico s sledečim vzporedom: Petje, godba, svira slavna popolna »Društvena godba« pod osebnim vodstvom g. kapelnika Poula, srečolov, šaljiva pošta, koriantoli-korzo ter prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. z narodnim kolkom. Otroci prosti. Preplačila se za družbene namene hvaležno sprejemajo. Ob neugodnem vremenu se odloži veselica na nedoločen čas. K obilni udeležbi najvljudneje vabi odbor.

— **Kosmetični laboratorij** si je uredil tubajšnji zdravnik dr. I. Demšar, specialista za kožne in spolne bolezni in kosmetik. Nabavil si je električni aparat, s katerim odstranjuje bradavice, brčice, vrojena znamenja i. t. d. in izvršuje razne druge kosmetične operacije. Laboratorij ima v hiši Mestne hranilnice ljubljanske, v Prešernovih ulicah št. 3.

— **Kranjska skupina c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani** se udeležijo povodom 75-letnice Franca Jožefa I. v nedeljo, dne 20. avgusta 1905 ob pol 12. uri popoldne korporativno sv. maše v župni cerkvi Sv. Petra v Ljubljani. Sprevod odide z godbo na čelu od c. kr. glavnega poštnege urada ob četr. 12 in se pomika po Prešernovih ulicah in Sv. Petra cesti. Pri maši poje moški zbor c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev. Po maši se vrne sprevod z godbo skozi Škofje ulice, Poljansko cesto, Cesarja Josipa trg, Pred Škofijo, Špitalske in Prešernove ulice v c. kr. glavni poštini urad. Popoldan istega dne prirede c. kr. poštini in brzojavnih uslužbencev velikansko godžno veselico pri g. Čončku pod Rožnikom s sodelovanjem slavne ljubljanske družbene godbe in pevskega zbora c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev. Slavnemu občinstvu se nudi prilika za najzanimivejšo zabavo, kar je le mogoče prirediti, kakor: šaljiva pošta z najnovejšimi razglednicami in prodaja narodnega kolka, koriantoli-korzo s serpentinami, papirnata bitka, razpečavanje godznih šopkov, razvedilo za otroke in še nebroj drugih čarobnih prizorov. V mraku se priže velikanski umetni ogenj in spuščajo rakete po najnovejšem sestavu. Pri bengalični razsvetljavi ponove c. kr. poštini in brzojavni uslužbenci pred sliko Njega Velicanstva slovesno zaprisebo. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. za osebo. Člani društva in in otroci do 10. leta so prosti vstopnine.

— **Za izborni postrežbo** se jamči. Čisti dobiček je namenjen pevskemu zboru in bolniškimu zakladu, vsled česar se hvaležno prejemajo predplačila. Da se čim sijajneje praznuje 75letnica rojstva Njega Velicanstva, se vabi k tej redki slavnosti slavno občinstvo, osobito pa gg. uradniki cesarskih in drugih uradov, gg. državni slugi vseh kategorij in slavni ljubljanski veteranski kor, da ob tej priliki složno pokažemo svojo zvestobo in vdanost presvetlemu vladarju. Na mnogobrojni poset vabi vljudno odbor.

— **Nikdar sita bisaga.** V ljubljanski okolici sta živela kaplan in župnik, katerega je za njune potrebe vedno denarja primanjkovalo. Ljudje so sicer pridno nosili v farozj piščance in druge take zemeljske dobrine in tudi »ofer« šport se ni zanemarjal. Da bi se ljudje »ofru« ne uprli, je bil napovedan po navadi za cerkvene potrebe. Ljudstvo, kateremu je mnogo več za božjo čast nego za lastni pobjolske, je prinašalo obilno darov. Fajmostru in kaplanu je sijala vesela zadovoljnost z okroglih obrazov. Šla sta v zakristijo in preštevata denar, ter ga delila med seboj po bratovsko. Tu pa se nekoč odpro zakristijska vrata in noter stopita cerkvena ključarja. Takoj naznanita namen svojega prihoda, namreč da sta prišla po denar, nabran danes pri ofru, ker to je cerkven denar, cerkvena last. Župniku je ta nepričakovani prihod »ključarski« naravnost sapo zaprl in nobena beseda ni prišla iz njegovih ust. Ne tako pa kaplan. Zgrabivši krožnik z denarjem zakriči: »Prokleti hudiči, kako se predzrete nas božje namestnike sumničiti, da hočemo zase denar spraviti, ko garamo za vas pregrešne lumpe, da sprosimo za vas božji blagoslov in vas spravimo v nebesa. Ali je to kaka zahvala? Glejte, da se poberete, drugače vas bom kaj drugega naučil.« Črna zgaga si je zavihal rokave ter skočil pred moža in vihtel proti njima svoje pesti. To je vspodbudilo tudi fajmostra, da je zarežal nad ključarjema: »Ali mislite, da sem danes zastoj peto mašo bral?« Vendar je bilo vse divjanje zastoj. Ključarja sta odločno zahtevala denar, ki sta ga naposled tudi dobila, tako da sta se fajmošter in kaplan obrisala pod nosom. To se je zgodilo jeseni. Prišli so Vsi Sveti t. j. dan z največjim postranskim zaslužkom. Vsak očenaš je po »zeksarju« plačan, da pridejo v vica trpeče duše kar gorke v nebesa. Naš župnik je dobil ogromno število očenašev, toliko da bi jih ne premolil cel dan, če bi jih hotel vse zmoliti. Treba si je pa znati pomagati. Mežnarja je napodil, da mu je »odgo-

varjal«, sam je pa jemal kar po pet duš v vica in en očenaš in molitev je bila končana v par urah. Tako je fajmošter z lahkoto zaslužil par desetakov. Tu pa se je oglasil mežnar in zahteval tudi nekaj plačila. In župnik mu je vrge dve desetici, češ: »za tvoje delo imaš že zadosti«. Ta dva slučaja, ki sta do pičice resnična, osve tlujejo jasno nikdar sito duhovsko malho, ki gleda le nase, pa naj njen bližnji lakote poginja. Naši duhovniki pa bodo toliko časa lahko molzli nevedno ljudstvo, dokler bo država pripuščala, da bodo smeli popolnoma po svoji volji in samogoltnosti nakladati narodu ogromno breme raznih ofrov, ki imajo vsi namen le duhovski je itak presiti in ogromni želodec še bolj nabesati. To so požeruhi, ki znajo žreti.

— **Sam hudič me je zmotil** — tako je zaviknil zadnjič v Št. Vidu nek dična žena Evica. Kaj pa je bilo? O nič ni! Bila je kranca, čarobna noč. Pred hišo naše Evice so skriti čakali šentvidski fantje. Videli so neko črno moško postavu smukniti prav na tihem v ta »raj«. Zategadelj so čakali, da bi spoznali tega ponočnega junaka, ki jim uhaja v zelje. Pa čuj! Zasliši se skrivnostno šepetanje in skrivnostno-sladko ginenje. Pa ko je bil konec veselja, so se odprla hišna vrata in bliskovito hitro smukne zopet tista črna »posha« čez prag. Toda šentvidski fantje so bili hitrejši kot blisk. Pripravili so malo razsvetljave in mahoma posvetili tej skrivnostni prikazni pod nos. In glej! Bil je ves obrit po obrazu in n-hde drugi kakor brhki dušni pastir. V tem zanimivem trenutku pa se je zgoraj nad njim odprlo okno in začuje se glas lepe Evice: »Sam hudič me je zmotil.« Potem pa je bilo vse tiho. Lahko noč!

— **Svojo ljubezen do bližnjega** je pokazal zadnji četrtletni klerikalni in cerkveni podobar Ivan Vurnik v Radovljici. Da je eden izmed nabesnejših klerikalcev, vemo dobro. Ali da ta človek tudi še po smrti sovraži liberalce, to je šele sedaj pokazal zadnjič pri pogrebu rankega Franca Kunstelja, ki je bil odločen pristati na napredne stranke. »Rokodelsko društvo« v Radovljici ima namreč prelepo navado, da pri pogrebu vsakega domačina zapoje nagrobnico. Tako se je to društvo tudi v četrtlet zbralo iz lastnega nagiba k pogrebu rajnega občesposlovanega Kunstelja in že je hotelo zapeti pred hšo žalostjo. Kar prihrumi Ivan Vurnik in ukaže rokodelskim pomočnikom, katerih precejšnje število stoji v njegovi službi, oditi, češ, da ne smejo ničesar zapeti. Roko delci so se tega ukaza zbal in so res odšli, pogreb pa se je izvršil brez lepega petja. Tako ta klerikalec Vurnik še po smrti kaže grdo sovraštvo do svojega rojaka, ki si ni po cerkvah in pri duhovnikih iskal zasluzka. Kako naj se nazivljejo take prikasni? Na katerem kraju imate Vi sroce, g. Vurnik? Ti pa, predragi Kunstelj, počivaj mirno, vedna luč naj ti sveti in — Vurnikovo sovraštvo naj te ne moti v prozgodnjem grobu.

— **Kranjska špraha.** Bilo je leta 1880, ko sem na dopustu bivač iz Dunaja sedel v pritičnici sobi gosp. Vavkovega doma v Cerkljah na Gorenjskem. Medtem ko sva se midva z gospodarjem zabavala o lovu, letini itd., je pisal pri drugi mizi moj prijatelj in bivši gimn. součenec M. takrat poročnik pri domačem pešpolku svojemu tovarišu pismo na Dunaj, pri tem pa se tudi sčasoma vmešaval v slovenski najin pogovor. — Pri nasprotni mizi je sedel gost pri poliču dobrega doljenca. Bil je kakih 40—50 let star in poznan kot dober gospodar. Ali je bil »eviček« temu povod ali kaka druga okolnost: kratko i malo, gori omenjeni gost apostrofira mojega prijatelja-poročnika s temi besedami: »Če boš še znanprej tako hitro in lepo pisal, postaneš časom še kaprol.« Homeričen smeh je bila posledica tega intermezzo! Gospodar pa kot župan dobro in natanko znajoč svojih podanih mu tole odvrne: »Ali si ti neumen in bedast Urban! Ta gospod je že poročnik, oficir, in postane za pol leta nadporočnikom!« — Ubogi kmet bi bil kmalu na koleni padel pred gosp. lajtnantom, proseč ga odpuščenja in pravi: »Prosim ponižno, naj nikar ne zamerojo. Jaz sem bil tudi vojak in in sicer frajtar. Ker sem pa slišal, da znajo oni tako lepo naš domači jezik govoriti in ker na »bluzni« ni bilo dobro videti, da so zvezde srebrne — pa sem si mislil, to gotovo ne more biti častnik, ker (slovensko) kranjsko govori; kajti za mojih službenih časov še mi, prosti vojaki, nismo smeli preveč na glas govoriti v domačem jeziku, ker so nas natepli rekoč: »To je nedopustno, da govorite v »kranjski šprahi!« Ali nemško — ali pa jezik za zobmi!«

— **Veteransko društvo v Kamniku** priredi v proslavo 75letnice cesarjeve v nedeljo, 20. avgusta, veselico na vrtu pri »Petriču« na Grabnu. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 v. za osebo. Vsa veteranska društva se najvljudneje vabijo

k mnogobrojni udeležbi. Vljudno prosimo, da nam slavna društva, ki se nameravajo udeležiti slavnosti, to blagovolijo do 16 t. m. naznaniti.

— **Kranjska meščanska godba** prireja v Kranju promenade koncerte. Vsi ti koncerti se odlikujejo po eksaktnem igranju samih modernih skladb pod spretnim vodstvom g. kapelnika. Skrajni čas je, da se kranjsko meščanstvo nekoliko bolj pobrine za svojo na narodni podlagi stoječo godbo in jo zmotno podpira, ker to zasluži v po ni meri in ker mora biti godba materialno dobro podprta, da izkazuje toliko večje uspehe in napredke.

— **Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Begunjah** priredi na vrtu gostilne gosp. Val. Sturma v Poljčah v nedeljo dne 20. avgusta t. l. veselico s tombolo in prosto zabavo. Začetek ob polu 5 uri popoldne.

— **Na Bled** je prišlo, kakor poroča »Ljovški list«, od 2. do 9. avgusta 275 oseb. Vseh letošnjih gostov je bilo 102.

— **Telovadno društvo „Sokol“** v Idriji priredi v nedeljo dne 20. t. m. na vrtu br. staroste Ivana Grudna na Jeličnem vrhu narodno veselico z javno telovadbo. Spored: Godba, pstje, ples, telovadba: vaje na drugu in bradlj, skupine, srečolov, razne druge zabave. Začetek ob polu 4. uri popoldne. Vstopnina 20 v. V slučaju neugodnega vremena se veselica vrši v nedeljo, 27. t. m.

— **Pogreba** umrle gospe [Terezine dr. Romihove roj. Raab v Krškem se je udeležilo jako obilo občinstva. Med drugimi so se ga udeležili vsi uradniki okrajnega glavarstva, okrajnega sodišča, davčnega urada notariata in advokature. Pevski zbor Krški je s pevec iz Vidma zapel nekaj v srce segajočih žalostink. Videmski nadučitelj g. Jamšek je govoril nagrobnico preblagi gospe.

— **Poskušeni dinamitni atentat.** V torek so našli pri km 378/9 na progi Hrušica-Jesenice dopoldne pred prihodom dopoldanskega poštnege vlaka dinamitno patrono. Patrono so oddali žandarmeriji na Jesenici in uvedli poizvedovanje za storilec.

— **Pokvarjenost ali hudobnost mladine.** Dne 8 t. m. so šli trije dijaki iz Idrije proti Čekovniku na sprehod. Ustavili so se pri posestniku Stefanu Pivku, po domače »ori Nikovcu« v Čekovniku št. 32. Dva sta ostala v hiši, eden je pa šel v hlev, kjer je bila med drugo živino tudi krava, ki je imela pred nekimi dnevi teleta. To je 16letni H. B. iz Idrije s svojo z železom okovano palico tako poškodoval, da je krava drugi dan na zadobljeni rani poginila, s čimer je imenovanimu posestniku nastala škoda nad 300 K. Škodo je nastala mladenega hudobneža takoj povrnila v vsoti 370 K, vendar storilec s tem še ne bo odšel zasluženi kazni.

— **Na Gorjancih** bo v četrtlet, t. j. 17. avgusta, sv. maša ob 8 uri, če bo lepo vreme. Torej tisti, ki bi radi pohiteli na višave, a so zaradi v nedeljo, dobro došli na Gorjancih!

— **V Rajhenburgu** nameravajo, kakor se nam poroča, ustanoviti »Člalnico«. V obš. odboru pa se baje razmotriva vprašanje, ako bi ne kazalo prositi za slovensko ime trga. Le krepko naprej!

— **Blamiran klerikalni občinski odbor.** Svoječasno smo poročali, da je občinski odbor v Lučah na Štajerskem, ki stoji popolnoma pod vplivom znanega župnika Lekšeta, sklenil odvzeti častno občanstvo predsedniku Savinske podružnice S. P. D. g. Fr. Kocbeku. To pa radi tega, ker je podružnični odbor ugovarjal proti temu, da se kapnik v Erjavčevi jami razbijajo in porabijo v okras kapelice, ki so jo postavili pri presihajočem studencu pod Iglo ob cesti v Soltao. Ta sklep, ki so ga modri občinski očetje po svojem poveljniku takoj brzojavno sporočili »Slovenec«, je nedavno tega politična ekspozitura v Mozirju razveljavila, ker je bil sklep protizakonit. — Občinski odbor se je torej pošteno blamiral, ko je poslušal na nasvete ljudi, katerim so zakonite določbe — španske vasi. Sedaj se pa lahko občinskemu odboru dogodi, da mu ob ugodni priliki vrne g. Kocbek častno diplomu, in to bo blamaža ne zanj, ampak za občinski odbor, ki se je dal speljati na led zlovoljnim zavidljivcem.

— **Vil. štajerska deželna učiteljska konferenca.** Pri večerajšnji zaključni seji je govoril učitelj Požegar o »vzgoji mladine k spoštovanju avtoritete«. Njegova razprava je bila z odobravanjem sprejeta. — Nadučitelj Vavnik je predlagal, naj se učiteljem in učiteljicam, ki morajo poučevati nad 80

otrok prizna primerno večja nagrada. Sprejeto. — Učitelj Lichtenwallner je predlagal, naj se cene slovenskim šolskim knjigam primerno znižajo, ker so sedaj res predrage. Sprejeto. — Nadučitelj Slano je predlagal, naj se napravi regulativna enakomerno in uspešno postopanje glede neopravičenih šolskih izdatkov, da se povzdigne šolski obisk.

Pogorelec v Lipalji — Vasi na Koroškem je cesar podaril iz svoje privatne blagajne 8000 kron.

Dva utopljenca so potegnili v dve dnevi iz Vrbskega jezera. Eden je videti delavskega stanu, drugi je pa kmetiskifant. Prvi je identičen z zidarskim pomočnikom Spendirjem. Utopljenec ima rano na glavi in se ne ve, ali se je sam usmrtil, ali pa se je zgodilo kako hudodelstvo.

Največji kamniti most na svetu bo v kratkem izgotovljen. Ta most veže bregova Soče pri Solkanu in je določen za bodočo železnico. Odprtina loka znaša 85 metrov. Avstrija ima potemtakem največji svetovni železnični kamniti most, ki je izvršen po metodi, katero je iznašel avstrijski tehnik.

Kap je zadela v Štorjah pri Sežani kovača Andreja Brundula. Pripeljal je voz detelje domov, jo spravil v skedenj in se naenkrat sgrudil ter bil na mestu mrtve. Zaprtil je ženo in štiri male, nepreiskrbljene otročiče.

Tržaško električno cestno železnico bodo razširili. Zdaj je dolga 17 km, a to progo bodo podaljšali na 34 km. Delo bo v dveh letih gotovo.

Po cesti je razgrajala v Trstu 31letna Ana Gorzel iz Senože. G. rzel je pijanosti vdana in je bila tudi zdaj do grla sita. Poslali so jo na opazovalnico v bolnico.

Tatvina. V tovarni Ernesta Demaninca v Trstu so vlomili poznani tatovi in odnesli razne vrednostne stvari in tri nove moške obleke. Škoda znaša 822 K. Tudi so se tatovi pogostili s pivom in vinom.

Grška bojna ladja v Pulju. V Pulj je prišla v sredo grška bojna ladja „Nauarchos“ Mikulic pod vodstvom kapetana Bumalisa. Križarka je zgrajena 1879. leta. Iz Pulja se je podala v Trst.

Poroka po namestniku. Nenavadna poroka se je izvršila te dni v Pulju. Poročil se je komandant ogrskega Levante-parnika „Corvin Matyas“, kapitan Zuppar z gđ. Marijo Burvič iz Zadra. Ker je bil ženin v službi, je peljal nevesto pred altar finančni nadzornik dalla Rosa.

Slovenski častnik rešitelj življenja. Ko so se pred par dnevi vračali vojaki iz vaj v Sarajevo, bi se bila skoro dogodila velika nesreča. Pri odpočitku so odšli nekateri vojaki od prvega bos-hercegovskega polka k bližnji vodi „Zaljesnica“, da si opero noge. Na kraju, kjer je močan in globok vrtinec, spodrsnilo je vojaku Vojislavu Mujetkiću in hitro je izginil v vrtincu. V njegovi bližini se nahajajoči prostak Trakić priskočil je na pomoč potaplajočemu se tovarišu. Le-ta pa se je boreč se s smrtjo oklenil Trakića in oba sta se začela potapljati. V tem kritičnem položaju, ko so ostali vojaki začeli klicati na pomoč, je pritekel naš rojak Slovenec nadporočnik Eric Mazuran, odpel sablo in skočil obločen v vrtinec. Eden potaplajočih ga je pograbil pri tem za grlo in najvišja nevarnost je bila, da vsi trije utonejo. Z nadčloveškim naporom je slednjič nadporočnik Mazuran rešil oba potaplajočega se vojaka. Hrabrega častnika je moštvo navdušeno pozdravljalo.

Obrotno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca julija so pričeli v Ljubljani izvrševati obrt: Josip Košmerl, Resljeva cesta 30, spedičijo in trgovsko agenturo; Marija Tomec, Strelške ulice 20, trgovino z mešanim blagom; Josip Plankar, Dolenjska cesta 40, trgovino z deželnimi pridelki; Rudolf Janaček, Gradišče 7, zlatarski in srebrski obrt; Katarina Gradišek, Vodnikov trg, prodajo živil; Marija Puhek, Sodniške ulice 10, žensko krojaštvo; Josip Petkosig, Stari trg 4, trgovino z manufakturnim in drobnim blagom; Ignacij Čamernik, Komenskega ulice 26, izdelovanje umetnega kamenja; Terezija Montresor, Sv. Petra cesta 29, trgovino z vinom; Jakob Vildman, Valvazorjev trg 4, brivski in frizerski obrt; Terezija Sevar, Cesta na Loko 18, trgovino z mešanim blagom; Anton Kovač, Kolodvorske ulice 27, obrt najemščikov; Franciška Podreberšek, Sv. Petra nasip 67, trgovino z manufakturnim blagom; Josip Rudolf Such, Gradaške ulice 20, mizarški obrt; Henrik Franzl, Privoz 10, trgovino z zelišči; Antonija Cerar, Radeckega cesta 1, žensko krojaštvo; Magdalena Keršne, Vogelne ulice 3, trgovino s krojnim blagom; Viktor Merluzzi, Dunajska cesta 9, izdelovanje karamelov; Julija Kofir, Hiltnerjeve ulice 12, trgo-

vino s papirjem, razglednicami in kadilnimi potrebščinami; Jakob Babnik, Lončarska steza 8, vodovodno inštalacija; Marija Mohar, Zalokarjeve ulice 9, prodajo živil. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Ivan Černe, Slomškove ulice 21, preprogarški obrt; Anton Dreher, Marije Terezije cesta 6, zalogo piva; Rudolf Anderwald, Martinova cesta 14, brivski in frizerski obrt; Valentin Ložar, Rečne ulice 6, kramarijo.

Zapuščena „sirota“. K tozadevni včerajšnji notici se nam še poroča, da je natakak Jožef Humski, ki je iz Muzaschlag odšel 15. etno Marijo Gindlveinovo, za to res prav po očetovski skrbel. Ker deklica ni imela nobenih potnih izkazov, ji je kar sam napravil domovinski list in na podlagi tega je dobila potem v Trstu poselska bukvice in tako se sedaj še sploh ne ve, kam je pristojna. Preskrbni oče se sedaj še nahaja v zaporih s kr. okrajnega sodišča, in mesto da bi sedaj zopet užival zlato prostost se bo moral sprijazniti še s § 199. lit. d) kazenskega zakonika (ponareja javnih listin) in ga bodo „ex officio“ preselili k deželnemu sodišču. Tudi Gindlveinova ne bo preje videla svojega pravega očeta, dokler ne bo obsedela kazni, ki ji gre po navedenem paragrafu.

Romarski vlak. Danes jutraj ob polu 4 uri se je pripeljalo iz Lundenburga s posebnim vlakom 500 moravskih Čehov, ki so namenjeni v Palestino. Na južnem kolo-dvoru so zajtrkovali, potem pa se odpravljali dalje.

Žepna tatvina. Posestnik Frsn Isakar iz Razlaka štev. 3 se je sinoči idoč domov v obližu topničarske vojašnice vlegel ob cesti v travo, hoteč se nekoliko odpočiti, kjer je bil zaspal. Ko se je pa prebudil, je opazil, da mu je med tem časom nekdo iz žepa ukradel mošnjček, v katerem je imel 4 K denarja in zemljiškoknjižni izpisek.

Ušel je na Resljevi cesti ka narček; kdor ga je ujel, naj ga izroči proti nagradi obitelji Vidmajerjevi na Resljevi cesti.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri dopoldne zajtrkovalni koncert v „Švicariji“. Začetek ob 10 uri. Vstopnina prosta.

V ponedeljek zvečer je koncert zopet v „Švicariji“. Začetek ob 7 uri. Vstopnina prosta. — V torek je zajtrkovalni koncert na Perlesovem restavracijskem vrtu. Začetek ob polu 10 uri. Vstopnina prosta.

Izgubljene reči. Neki gospod je izgubil v nedeljo 29. julija t. l. na potu „Švicarija“, „Narodna kavarne“, biralnica, južni kolodvor, dva bankovca po 20 K. Najditeelj naj jih odda v upravnistvo našega lista.

Zaklalo se je v mestni klavnic v Ljubljani ob 31. julija do 5. avgusta t. l. 77 volov, 5 krav, 1 bik, 1 konj, 102 prašiča, 171 telet, 46 kostrunov in kozlov in 4 kozičji, vpeljali so se pa 3 prašiči in 375 kg mesa.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 30. julija do 5. avgusta 1905. Število novorojencev 25 (= 34,63‰), mrtvorojenci 3, umrli 21 (= 28,9‰); med njimi je umrl za tifusom 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 2, v sled mrtvouda 1, v sled nezgode 1, za različnimi boleznimi 13. Med njimi je bilo tuje- v 5 (= 23,8‰), iz zavodov 7 (= 33,3‰). Za infekcióz-ni mi boleznimi so zboleli, in sicer za tifusom 2, za vnetico 3, za ušesom 1 oseba.

„Slovenski Narod“ se prodaja nadalje v Gorici v tobakarni gospe Ivane Sluga, ulica Corno štev. 22.

Slovenci v Ameriki. — S kamenom je ubil neznan zločinec v Tonopah (Nevada) 26 etnega Jos. Dvornika, doma iz Dar-novega pri Leskovcu. — Težak voz je povozil v Calumetu 12-letno hčerko Petra Špeharja. Deklica je obležala mrtva. — Nevarno se je pobil v rudniku v Calumetu Matija Kobe. — Novo cerkev si postavijo Slovenci v St. Loranu.

Najnovejše novice. — Razsodba v obravnavi Murri-Bonmartini, ki je trajala nad dva meseca v Turinu, se glasi: Tullio Murri in dr. Naldi po 30 let ječe, Roza Bonetti na 7 let, dr. Secehi 10 let in vrtinca Lida Bonmartini tudi 10 let.

Grozen orkan je divjal v Nemčiji in na Francoskem. Ranjenih je več oseb, mnogo tudi ubitih. V Sedanu in okolici je napravil orkan škodo 4 milijone frankov. V 20 občinah okoli Sedana so poljski pridelki doela uniženi.

Sveti Janes ga je ubil. V cerkvi v Schöbana na Solnogradskem je na nekega šolskega učence, ki je brisal prah na altarnju, padel tešek kip sv. Janesa in ga ubil.

— V Ali pri Trientu so aretovali nekega anarhista Bel-dinija, ki je iskal preje v Ankoni socialistični list.

Zmeden zvezdoslovec. Veliki knez Vladimir je priredil nekoč v Petrogradu veliko pojedino, h kateri je povabil vse odličnosti politike, diplomacije, umetnosti, znanosti in književnosti. Med povabljenimi je bil tudi neki stari zvezdoslovec. Starček se je med sijajnimi toaletami, uniformami z raznimi redi ves zmedel ter se je po obadu skril za gardine pri oknu. Veliki knez je to zapazil ter šel za njim. Zvezdoslovec se je tako prestrašil, da je napravil prav smešen poklon. Še med se razni diplomatje in kavalirji skoraj na glas zasmejali. Veliki knez je bil ušaljen, ker mu ne spoštujejo gosta, zato se je obrnil k sijajni družbi rekoč: Oprostite, gospoda, ta gospod je slovec zvezdoslovec, a je ves zmeden, ker vidi toliko zvezd, ki niso na svojih mestih.

Grozen zločin Francoski zdravnik Devereux sorodnik bivše francoske cesarice Ergenije, je oddal v Londonu neki izvozniki trditi velik zaboj, da mu ga pošljejo v neko francosko mesto. Zaboj se je slučajno za en dan zakasnil, a ko so ga potem hoteli odposlati, smrdelo je tako grozno iz zaboja, da so ga odprli ter našli v njem trupla neke ženske in dveh otrok. Zdravnika so takoj zaprli ter je priznal, da so trupla njegove žene in njegovih dveh otrok, le izgovarjal se je, da je žena otroka zastrupila in potem se sebe. Dikazov seveda ni mogel doprinesiti. Dasi so zdravniki izjavili, da Devereux ni vedno normalen, vendar je bil obsojen na smrt.

Poceni žena. V ogrskem trgu Pankachu se je zaljubil mladi tržan Föcös v ženo svojega prijatelja in sosedo Milkcerja. Ko je Milhofer ljubavno razmerje spoznal, ni hotel izzvati rodbinskega prizora, temuč šel je k prijatelju ter mu rekel: „Ker se že lubita, nočem vaju motiti; daj mi 200 gld. in tu imaš ženo.“ Sosed je ponudbo seveda z veseljem sprejel, le toliko časa še mora počakati, da se Milhofer postavno loči od svoje žene, ker ne mara, da bi se mu še kdaj vračala domov.

Originalen banket. V Bukarešti štrajša sedaj okoli 800 stre-jarskih pomočnikov, s katerimi simpatizujejo tudi drugi oddelki. Po nečem velikem shodu so priredili banket za 1000 oseb. K banketu so povabili tudi zastopnike časopisja in druge odlične osebe. Zanimiv je bil ta banket, ker je bilo na mizi samo to, kar so dobili štrajvujoči kot podporo od svojih tovarišev, kakor: kruh, cvrti sir, rdeče grozdjčje, med in velika posoda stučenčice. Vkljub temu je bilo razpoloženje zelo živahno, govori zanosni in solidarnost popolna.

Nemec na potovanju. Kadar je Nemec na potovanju, spoznati ga je po njegovi zunanosti, da je Nemec, še predno odpre usta. Nemec si je svest, da kamor pride, je nemška domovina in da je on tam doma. Po tem se tudi obnaša. Samozavestno nastopa in hoče imeti povsod prvo besedo, akoravno je njegova puhloglavost pri vsakem stavku očita. Da bi to puhloglavost prikriji, je silno glasnih besedi, ker upa s tem doseči svoj namen; namreč splošen respekt pred slavnim kulturnim nemškim rodom. Zlasti pa je Nemca lahko spoznati, kadar je. Komolci mu vedno igrajo veliko vlogo, s servijeto si pa pokrije svoje prsi čez in čez, da bi se ne onesažil (menda mu leti jed na vse strani!). V tem so si vsi Nemci od navadnega potovalca do višjih mož enaki. Po kosilu si mora zapaliti smotko. Akoravno je v finejših hotelih navada, da je za kosilo druga dvorana nego za kajenje, se Nemec, če zaida v tak hotel, nič ne briga za te navade. On je gospod, „strammdeutsch“, ki plača, kar porabi in ni ga človeka, ki bi mu smel kaj reči! Natakari se sicer jeze nad kulturoensem in akoravno Nemec ve, da ni komu prav njegovo ravnanje, se v sled svoje borniranosti noče vesti drugače; prepričan je, da se morajo drugi ravnati po njem, ne on po drugih, ker kar on dela, to je prav in mora biti prav.

Proglas cesarja Menelika. Abesinski cesar Menelik je dal v Parizu kovati nov denar s svojo podobo in napisom v amurskem jeziku. Tolarji Marije Terezije se sedaj zamenjajo s kockami soli, ki služijo za drobiž. Svojo reformo je naznanil cesar ljudstvu s sledečim oklicem: „Čujte, čujte! Daj bog, da bi udarila nesloga v sovražnike našega gospodarja Menelika. Čujte, čujte! Daj bog, da bi udarila nesloga v sovražnike Marijine! Sedaj pa hočemo povedati, za kaj se gre. Storili smo veliko čast naši deželi Etiopiji in trgovini, ker smo odredili, da se kuje nov denar s našo junaško in

dražestno podobo in ta lepi denar ti dajemo v porabo. Ta tolar je čistejši od starega, a teža je ista. Napisi je amurski. Kdor ga noče sprejeti, ne samo, da mu bom lastno-ročno izruval ušesa, temuč ga bom nočastil s 25 na znamenem mestu. Čujte in pazite ter glejte sedaj, kaj storite!“

Dokaz nemške kulture. Avstrijci Nemci se odlikujejo s svojo starodavno kulturo in povdarjajo povsod njen osrečevalen pomen za Nemce in vse druge narodnosti. Da se ta kultura navadno kaže v surovostih, pobojih in zatiranju drugih narodov, vidimo na tisoč in tisoč iz-gledih. Tudi o blagodejnosti nemške kulture v Ameri so že veliko pisali zlasti štajerski časopisi. Dokaz za njo imamo danes na razpolago. Nemec Karol Blumh v Filadelfiji je bil znan pretepač in pijanec, da ga je morala njegova žena pred štirimi leti zapustiti s štirimi otroci. Vzel si je na to gospodinjo, katero je pretepal do skrajnosti. Decembra lanskega leta je pa ta gospodinja nenadoma izginila. Nemec Blumh je izjavil, da ne ve, kam je odšla. Brigal se potem zato ni nihče več. Ko je pa nekaj časa pozneje v Buhm zbolel in moral v bolnico, je prepovedal ljudem iti v njegovo hišo, dokler on ne umrje. Dne 18. maja je Blumh umrl in zdaj so našli v kleti zakopano žensko truplo grozovito razmesarjeno in raz-sekano. Ljudje so spoznali v tem truplu Blumhovo gospodinjo in poli-cija je doela prepričana, da jo je umoril njen gospodar kulturonosec Blumh.

Koliko je dati na duhovniške popravke. Pred nekaterimi tedni so pisali svobodomiselnih tirolski listi, da je neki šolski brat v učiteljskem v Tisusu bil zaprt zaradi nenavnih zločinov, ki jih je doprinesel na raznih gojenjih. Vodstvo zavoda je razposlalo popravke, v katerih trdi, da so vse take vesti neresnične. Dne 4. t. m. pa je bil dotični šolski brat pri okrožnem sodišču v Feldkirchnu obsojen zaradi zločina po § 132 (zapeljevanje k nečistosti) v dvamesečno ječo. Kakor znano, se je o tem klerikalnem zavodu opetovano govorilo tudi v nižje avstrijskem deželnem zboru pri šolski debati. Gojenci omenjenega zavoda so namreč namenjeni za učitelje na Nižje Avstrijskem. Za nas je afera le toliko pomembna, da vsako lahko spozna, koliko je verjeti podobnim popravkom „Slovenčevih“ duhovnikov.

Zgodovina naprstnikov. Dne 19. oktobra 1684 je poslal zlatar Nikolas van Benschoten v Amsterdamu prvi naprstnik, ki ga je sam izumil in izdelal neki gospe van Reuselaar za god. 12 let pozneje je iznajdba uveljavel v Angleško neki Lotling. Tam se je naprstnik naglo razširil ter prišel v splošno rabo. V začetku so nosili naprstnike le na palcih ter so bili izdelani iz zlata, srebra in železa. Dandanes se izdelujejo naprstniki iz jekla, slonove kosti in medvine. Najdražji naprstnik ima siamska kraljica. Njen naprstnik je iz čistega zlata, ima obliko lotosove cvetke ter je z demanti tako gosto posajen, da je z njim napisano kraljičino ime in dan njene poroke.

Visoki računi. Parzijskemu šahu letošnje bivanje v Parizu gotovo ne ostane v posebno ugodnem spominu. Francozi so ga skubili na vse pretege, kjerkoli jim je prišel v roke. Nekega dne se je vozil šah po bulonjskih gozdovih pri Parizu. Med potom je vstopil s celim svojim spremstvom v neko gostilno na čaj. Ko so izpili čaj ter zahtevali račun, je prinesel natakak račun za 150 frankov (120 K) Šahov tajnik, ki je račune plačeval, je ponudil 60 K, rekoč: »Škudelnica čaja ni vredna več kot 2 franka (1 K 60 h). Nas je 20 račun anaša 40 frankov, 20 frankov pa imate za napitnico.«

Idila z nemške male železnice. Med postajama Püttlingen in Mondorf v Lotaringiji je nedavno prestrašilo potnike dolgo tressenje in suvanje vozov. Končno se je vlak sredi poljna nenadoma ustavil. Kaj se je zgodilo? Ali je vlak zdrknil s tira? Ne! Železniško osebo se je stoplo ter se na vlaku med vpitjem in posvajanjem krepko obdelovalo. Potniki so morali konec pota prehoditi peš do postaje. Ko je končno prisopihal vlak na postajo, se je tepež na tleh nadaljeval, da je tekla kri. Potniki so strme srli na ta nenavaden običaj.

Bankerотно mesto. Špansko mesto Malaga je prvo mesto v zgodovini, ki je ustavilo plačevanje svojih upnikov ter napovedalo ban-kerot. Vsrok ni znan. Posledice so čudne. Župan je začel tržiti s bušami, ker ne dobiva več plače od mesta. Davčni uradniki so šli za konduktarje k tramvajem, a ostali uradniki so šli za prodajalce, bikoborbe itd. Pome-tadi se sprehajajo po mestu, razsvet-ljave ni, policajji se potepajo s pote-puhi okoli itd.

Čuden milijonar. Na Fili-pinih je umrl nedavno 80letni mili-jonar Samuel Dunlop. Bil je hud pi-janec, sicer pa do skrajnosti skop. Vsaki dan je izpil po polno stekle-nico žganja in štiri steklenice šam-panja. Bil je tako skop, da ga je vsaki mesec morala njegova gos-podinja striči, lasa pa porabiti za pol-nitev podglavnika. Zadnjih 40 let si je milijonar kupil samo eno obleko, ene hlače in dve suknji. Ko mu je črna suknja v toku časa popolnoma pozelenela, odrezal ji je rokave ter jo nosil za »zeleni telovnik«. Samo za časa ameriško španske vojne je ostal 9 mesecev trezen, ker se je bal sovražnikovega navala.

„Pricezinja“ Alice, kakor imenujejo Američani bter predsed-nika Roosevelta, goji vsakršni šport. Posebno je navdušena plesalka. V zadnjih 15 mesecih je bila pri 403 slavnostnih pojedinah, pri 350 sijaj-nih plesih in pri 300 drugih večer-nih zabavah, pri katerih je strastno plesala. Med tem časom je napravila 1700 obiskov ter je podala 32.000 osebam roko. In pri vsem tem niti nervozna ni!

Mošaja v Londonu. Ker številno mohamedancev narašča, zgradi se blizu vestminstrske opatiije ob Temsi lepa mošaja, za katero so da-rovali veliko zneske sledeči trije vla-darji: perzijski šah, afganistanski emir in egiptovski kediue.

Teža vladarjev. Neki an-gleški list je prinesel statistiko o teži evropskih vladarjev. Kakor se pač spo-dobi za prvi narod na svetu, imajo Angleži najtežjega vladarja. Kralj Ed-vard namreč tehta 98½ kg. Prvi za njim je portugalski kralj Carlos s 97, potem pride danski kralj Kristi-jan z 89, švedski kralj Oskar s 83, cesar Viljem s 78, belgijski kralj Leopold s 75, cesar Franc Jo-žef z 72½, rumunski kralj Karol z 72, ruski car Nikolaj z 58½, itali-janski kralj Viktor s 57, a najlažji je španski kralj Alfonz, ki tehta samo 49 kg.

Kako se prebivalstvo Nemčije pomnožuje. Leta 1876. je štela Nemčija še samo 24 milijonov prebivalcev, leta 1855 že 36 milijonov, leta 1870. nekaj nad 40 milijonov, leta 1892. je to število že prekorajilo 50 milijonov, leta 1904. je bilo 58.569.000, za leto 1905. pa že izkazuje statistika 60.164.000 prebivalcev.

Bogata beračica. V graški bolnici je umrla pretečeni mesec 60letna Vincencija Breiter, ki je živela kot beračica, si hodila v gozde po suh-ljad ter dobivala občinsko podporo za reveže. Po njeni smrti so našli v ne-kem predalu 410.800 K v gotovini in vrednostnih papirjih. Denar je podedo-vala v mladosti od neke bogate dame, kateri je bila za družico. Ker pa se bala tatov, je skrila denar ter živela kot beračica.

Nogo bi si rad kupil. Neki kmet je pisal kazniščni upravi v Kieiu pismo, v katerem povprašuje, ali bi se ne smel dogovoriti z nekim Ste-fanom Karstensom, ki je bil zaradi umora obsojen na smrt, glede odstopa njegove noge. Pisec navaja, da mu manjka leva noga, a zdravniki so mu rekli, da bi se mu lahko prirastla Kar-stensova noga, a Karstensu bo pač vseeno, ali gre na drugi svet z eno ali z obema nogama. Seveda so lahko-vernega kmeta zapeljali šaljivci k tej čudni prošnji.

Književnost.

— **„Učiteljski Tovariši“.** Štev. 32. Vsebina: O šolskih stavbah. — Naš denarni zavod. — Šolske in učiteljske rane. — Deželna učiteljska skupščina v Ljubljani. — Donesek k ilustraciji istrskih razmer. — Pisarna za zdravljenje naših bolnih stanov-skih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Računski sklep društva „Jubilejska samopomoč“. — Inserati.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Z vodo ga je polila. Ivan Tacer, mestni delavec, v nedeljo ni imel dela, zato se ga je navlekel, „ta kratkega“ da je bil že popoldne ob dveh nabit kot kanon. Kolovratil je proti svojemu stanovanju v Strelških ulicah, kjer je vpil in razgrajal, češ, „mi smo, to smo, kar smo.“ Pri tej priliki se je zaletel v Tomčevo dekle Lucijo Peternel in jo obloži-l z ljubeznivimi primki. Lucija Peternel se pa noče vaditi v svetopisemski po-trpežljivosti, zato je nadleknega in sit-nega dedca polila z hladno vodo. Ta se pa v kljub temu ni nič ohladil, na-sprotno njegova jeza je priklopala tako visoko, da je zgrabil lesen drog in Pe-ternelovo udaril z njim po levem očesu. Tacer bo 24 ur premišljeval svoje v pijanosti storjene grohe.

Dolg jezik ima Urša Lahajnar, vsaj kakor zatrjuje Rudolf Erlar, ključavničarski pomočnik v Šiški. Lahajnarca se zelo zanima za druge ljudi, kako žive, ker je mnenja, da bo dajala zanje odgovor pred Bogom. Tako se za Rudolfa Erlarja tudi zelo zanima in je baje babnicam pravila, da je Erlar velik grešnik, ki staneje pri neki vdovi in ima ž njo neko znanje, ki je po prepričanju Lahajnarca že pregrešno. Erlar je pa človek, ki si sam poišče pravico, pa je svojo opraviljivo počakal dne 30. julija zvečer blizu svojega stanovanja in ji poplačal delovanje njenega jezika s tem, da jo je na tla podrl in jo z nogami obrcal. Lahajnarci je bilo pa to prehudo plačilo, zato si je pa prišla poiskati višje moči. Erlar bo sedel 48 ur, za brce, oziroma za bolečine bo pa plačal 11 kron.

Likofje pil Anton Cepin dne 7. julija na Hauptmanici o priliki izvršitve neke stavbe. Anton Cepin je porabil lepo priliko in pil, kolikor je moglo v njega. Tako je spravil v se pol litra žganja in liter vina. Hudi na sledki zaužitega alkohola so se pokazali, ko se je Cepin začel kregati in metati psovke na vse strani. Končno se je pa dejansko spravil na slaščičarja g. Jakoba Zalaznika ter ga tako sunil, da je na tla padel in si poškodoval roko. Ker je sodnik mnenja, da se je Cepin le slučajno tako opijanal, da ni vedel, kaj dela, je bil oproščen.

„Cuhtavzar, ferdaman lump“ itd. je letelo dne 26. junija iz ust Antona Kočmana iz Šmarja na posestnika Antona Hribarja javno pred več ljudmi. Tudi se Kočmanu očitata, da je lansko leto vzel posestniku Goršiču sekuro vredno 2 K 20 v. Za razžaljive besede bo Kočman sedel 48 ur, glede tatvine je bil pa oproščen.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Antonija Pistotnik, dninarica v Podvidu, je našla lansko leto na cesti listnico s 290 K, katero je posestnik Anton Resnik iz Vaš doma dočel z Vranskega izgubil. Čeravno je Pistotnik vedela, kdo da je pravi lastnik izgubljenega denarja, vendar ni vrnila Resniku listnice. Edino Matvežu Vrnkarju je o najdbi povedala in se ž njim dogovorila, da se bode ta denarjem delila, če se ne bo Resnik oglasil. Na smrtni postelji je pa Vrnkar, ki je že od Pistotnikove prejel 100 K, povedal svoji hčerki o celem dogodku. Po tej je tudi Resnik izvedel, kdo da ima denar. Obtoženka, ki je spočetka vse tajila, se je končno vdala, a trdila, da je našla le 220 K, nato je pa še 10 K doštela, tako da ima Resnik najmanj 50 K škode, katerih si je Pistotnik polastila. Obsojena je bila na 6 tednov ječe.

Kazenske obravnave pred okrožnim sodiščem v Novem mestu.

Jožef Hočevyar, mlinar v Ambrusu, hud pretepač, je tožen zoper radi težke telesne poškodbe. Dne 29. junija je sunil Antona Hočevyarja z nožem v trebuh. Prezehl mu je trebuhno votlino in mrenico. Bilo je staro sovraštvo. No sedaj si bode hladil jezo 8 mesecev z 1 postom mesečno in plašul — denar ima — 340 K za izgubo zaslužka in za bolečine.

France Kavčič iz Drage je v Ivanči Gorci razbil okno; nadalje Franceta Spendal v roke sunil, ter ga telesno poškodoval. Toženec pravi, da ne ve nič, kaj je delal. Ve dobro, da je v družbi fantov izpil tri zelenke „šnopšar“. Pil pa je še drugo pivo in vino. Priče izpovejo, da on sicer trezen ni bil, a popolnoma pijan pa tudi ne. Ko je prišel v izbo, zavedal se je dobro, koga ima pred seboj, ko je za klical: „Piti mi dajte! sicer vas vse pobijem!“ Pijače si sam ni naročil nič. Nato mu je podal fant Finc piti. Ta pa namesto, da bi pil, jel s pivom polivati fante. Iztrkali so ga iz sobe. Priča, postajenačelnik, izpove istotako. Občina daje toženemu jako slabo izpričevalo. Sodni dvor se je prepiral, da je toženec kriv hudodelstva javne nasilnosti in prestopka v zadevi Spendala. Obsojen je na 13 mesecev težke ječe z 1 postom mesečno.

Ana Mlakar, stara šele 22 let, je znana tatnica iz navade. Rojena je v Drnovem. Pri svakinji je odprla kovčeg in vzela več reči gospodinj. Zagovor, da je obleko kupila, ne obvelja. Tožena se je pri obravnavi smejala in smeje obsodbo sprejela. Dobila je, ker je vse obatala, le tri tedne strogega zapora s 3 tridimi ležišči.

Janez Hočevyar iz Horinje vasi, je kradel po stari navadi. Sreča mu pa ni bila mila. Ukradel je 5 črnejših dek, 6 jelovih in 2 hrastovi. Tožen je tudi, da je pred nekaj leti ukradel rjuho, Mariji Klopčar pa je vzel železno palico. Županstvo ga prav dobro popisuje. Pravi, da je tat iz navade. Obsodba se je glasila na tri tedne zapora s 3 tridimi ležišči. Njegov sodrug Janko Šinkovec pa na 5 dni strogega zapora.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zagorje ob Savi 12. avg. Škofov sprejem na postaji je bil jako klavrn. S škofom vred jih je bilo na kolodvoru trinajst (Nesrečna številka!) Ljudstvo je do skrajnosti razburjeno, ker ne pusti župnik za bota nikogar, kdor mu ni oddal spovednegalista. Bojimo se, da bode prišlo jutri do demonstracij in izgrediv. Tistemu, ki je pri nas povzročil toliko zla: pereat! Ljudstvo se je jelo zavdati. Naprej v boj! Proč od Rima, to naj bode odslej naše geslo!

Zavedni Zagorci.

Belgrad 12. avgusta. Novoizvoljena skupščina se je danes otvorila. Za predsednika je izvoljen Ljuba Davidović.

Petrograd 12. avgusta. General Trepov je odpotoval v Mosko z namenom preprečiti novi kongres ruskih zemstev in mest, ki je sklican na dan 24. avgusta.

Petrograd 12. avgusta. Carski manifest, s katerim se proglasi ustava, ne izide danes, marveč šele 22. avgusta t. l. Vsebina tega manifesta še ni znana.

Berolin 12. avgusta. Včeraj je Vite sklical k sebi vse člane ruske mirovne delegacije na posvetovanje in je zlasti dolgo konferiral s profesorjem mednarodnega prava Martensom. Danes je povabil japonske delegate na razgovor ter jim izjavil, da se motijo, ako mislijo, da je Rusija v takem položaju, da mora skleniti mir. Rusija še ni odločilno poražena in tudi ni prosila za mir, marveč je ugodila samo želji Združenih držav, da je poslala svoje delegate na mirovno konferenco.

Berolin 12. avgusta. Ruski finančni minister se je izrazil, da ga niso japonski mirovni pogoji pravi nič presenetili. Vprašanje je le, ali so stavili Japonci te pogoje kot ultimatum, ali so ž njimi hoteli samo poizvedeti, kakšno stališče bo napravil njim zavzela Rusija. Ako so ti pogoji njih zadnja beseda, bo konferenca mahoma končana, zakaj takšnih pogojev ne bo Rusija nikdar sprejela.

Berolin 12. avgusta. „Lokal-anzeiger“ poroča iz Berolina: Tu se z veliko napetostjo pričakujejo vesti o mirovni pogodbi. Vobče se sdi, da se bodo ta pogajanja v kratkem razbila. Vlada računa s tem, da se bo vojna nadaljevala. Dan za dnevom se pošiljajo ogromne množice vojaštva z artilerijo na Daljni Vzhok. Sodi se, da ima Rusija že sedaj nad 600 000 mož na bojišču.

London 12. avgusta. Na Kitajskem se pojavljajo resni nemiri. V pokrajini Human so umorili prekuculi 12 katolikov ter ranili več francoskih misijonarjev. Francoska vlada je poslala v Peking resen protest.

London 12. avgusta. Zasedanje angleškega parlamenta se je odgodilo s prestolnim govorom. Prestolni govor omenja, da je položaj v Macedoniji in na Kreti še vedno resen ter zanima v polni meri vse evropske velesile.

Tokijo 12. avgusta. Admiral Kataoka poroča, da so Japonci napadli neko rusko pozicijo na Sahalinu 20 milj jugozapadno od Korzakovska z morske in suhe strani. Bombardma je trajal dve uri. Mnogo Rusov je bilo ujetih.

New York 12. avgusta. V diplomatskih krogih se sdi, da so japonski mirovni pogoji taki, da jih Rusija nikakor ne more sprejeti. Vojna se bo brez dvoma nadaljevala do skrajnosti.

New-York 12. avgusta. Vite je takoj, ko je bil obveščen o ja-

ponskih mirovni pogoji, brzojavil carju; nato se je pa nemudoma brzojavno obrnil na trdko Rothschild v Pariz in na Antverpensko banko.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Divja hos na žitnem trgu se je v pondeljek mahoma prevrnila v ravno tako bes, krenila pa je takoj drugi dan zopet na staro pot in ves teden naznala poviške. Nedeljski dež so smatrali v pondeljek še za rešilnega angela, v torek pa si je skepticizem priboril že toliko tal, da je močna stranka odločno trdila, da je bilo moče daleko premalo, ako naj bi popravila že provzročeno škodo na koruzi, da, šli so celo tako daleč, da so deklarirali 30 do 40 od stotkov žetve za izgubljeno, tako izgubljeno, da jej niti najizdatnejši dež ne bi več mogel popraviti. Temu kalkul se je pridružil še celotedensko suho vreme — vzroka dovolj, da se je hos lahko bujno razvijala. Situacija je zbog tega za nadaljni razvoj žitnih cen zavita danes še v plašč velike nejasnosti; nekateri imajo vendar že pogum preskrbljevati se z blagom po današnjih cenah za več mesecev. Mnogo pa jih je tudi, ki kažejo največjo rezerviranost in kupujejo le, kar neobhodno potrebujejo.

Pšenica je vzlic velikemu pondeljskemu popustu danes na predtedenski višini, efektivno blago še raje nekoliko višje. Staro blago prihaja le prav sporadično in po primeroma visokih cenah na trg — novega blaga imetniki nič kaj ne vsiljujejo, da ne delajo sebi besu.

Koruzja je vsled predted. poviš. provzročila na Ogrskem nekoliko konkurzov, odnehala potem vsled dežja v enem dnevu za celo krono, ojačila pa se je tekom tedna malodane zopet na najvišji predtedenski kurz, kateremu sledi tudi cena za točno blago.

Oves stopa vspretno s koruzo in zaznamuje danes raje nekoliko višje cene nego koncem preteklega tedna.

Moka je začetkom tedna sporazumno s ceno pšenice naznanila nekoliko popusta, dvignila pa se je tekom dni zopet.

Sladkor — surovina tendira za točno oddajo nekoliko trdnjeje, za novo kampanjo pa mlačno, tako da utegnemo že začetkom kampanje: konec oktobra in v novembru imeti zelo nizke cene. Točna rafinada tendira vsled nedostajanja robe raje nekoliko trdnjeje, kajti večina rafinerij je že razprodala blago.

Petrolej notira neizpremenjeno.

Kava naznanja za točni Santos trdnjeje cene. Na prvem parniku so bile same stare, obledele Santos vrste. Parnik „Urano“ dospe okrog 15. t. m. z novo Santos-kavo, ki bo prešla hitro v konzum, ker lepega Santosa vseh povsod manjka. Seveda pa bodo zahtevali zanj visoke cene, ki se bodo pa kršile z novimi dovozi.

Riž se giblje trdno. Spirit naznanja za surovino mlačno tendenco; rafinirano blago notira neizpremenjeno.

Jedilno olje so dvignili tržaški kartelirani trgovci z jedilnim oljem na 72 kron, odjem pa je vendar le majhen, ker je druga roka veliko cenejša.

Mast in slaniva se dvigata že nekaj časa v ceni.

Poslano.*)

Vsem

p. n. gg. hišnim posestnikom, ki so prešli od g. Josipa Spitzerja, dimnikarja, neko okrožnico, dajem nastopno vrednost:

Resnica je, da jaz podpisana nimam dimnikarske koncesije, a imata jo moja mladoletna otroka Avrelja in Dragotina Kovač po svojem umrlem očetu Francetu Kovaču. Na podlagi te koncesije smeta omenjena otroka po svojem namestniku, sedaj Ivanu Kerneu, opravljati vsa dimnikarska dela, bodisi v Ljubljani ali zunaj Ljubljane, ako to zahteva gospodar. — Moja otroka sta imela že preje mnogo naročnikov, ki sta jih prevzela po svojem umrlem očetu in te naročnike hoče sedaj g. Spitzer z neresnicami in celo z grožnjami odvratiti od svojih otrok. V imenu svojih otrok sem dolžna podati izjavo, da se na podlagi koncesije mojih otrok sme izvrševati dimnikarska obrt in da naj se cenjeni gg. hišni posestniki ne dajo preslepiti zvijačam g. Spitzerja. Ker on omenja, da sem bila jaz podpisana kaznovana pri mestnem magistratu, izjavljam, da je res, toda to le vsled neresnic g. Spitzerja. Razsodba pa še ni pravokrepna, in zadnja beseda o tem tudi še ne izpogovornjena, ker sem vložila proti njej pritožbo. — Kaznovana pa nisem bila, kakor omenja g. Spitzer, zaradi tega, ker nimam jaz, oziroma moja otroka, pravice izvrševati dimnikarske obrta v Ljubljani, temveč zaradi tega, ker bajl kar pa le g. Spitzer trdi — nisem priglasila pri okr. glavarstvu pravočasno namestnika. Toliko slav. p. n. občinstvu v znanje in vrednost, da g. Spitzerja ni na drugem nego le na tem, da bi uničil mene in moja otroka. Sploh pa, kdor pozna g. Spitzerja, ve, da —

Ivana Kovač-Spitzer

v imenu svojih mladoletnih otrok Avrelje 2550 -1 in Dragotine Kovačeve.

*) Za vsebino tega spisa je uradno odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Listnica uredništva.

G. E. B. v Cerkijah Dolenjsko. — Zanesljivo narodna napredna trdka je Iv. Pr. Lampret v Kranju!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenici po K 190. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarinar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrečno zahtevali MOLL-ov prepat, za znanovnan z varnostno znamko in podpisom. 47-11

Znanstvena raziskavanja in mnogovrstne praktične preizkušnje so dognale izvrstno kakovost „KUNEROLA“, zjamčeno čiste rastlinske masti za jedilne namene in so a vzorni izdelek najbolj r. zširile. Pred manjvrednimi slepilno podobnimi ponaredbami nutno svarimo.

Rogaško Slatino je posetilo, kakor kaže zdraviliški list, letos že poltretji tisoč odličnega občinstva iz vseh krajev monarhije in tudi od zunaj, kar je posebno pripisovati zdravilnosti rogaških vrelcev. To kopalšče se odlikuje pred drugimi takimi napravami po svojem milem podnebnju, dobrih stanovaliških in prehrani, kopalški opreml in lepi gozdni okolici. Mnogo razvedrila nudijo plesovi, plesni venčki, tombola, glasbeni in pevski večeri, zanimiva ljudska veselica in teniški turnir, ki ga posetijo najboljše moči. Naprijetnejše je bivanje v Rogški Slatini v drugi polovici avgusta in v septembru, in je tudi letos pričakovati obilnega obiska.

Amerik. patent. „Columbia“-Rouleaux

so najelegančnejši, najpraktičnejši in najboljše sistem zastorjav za stanovanja, pisarne, izložbena okna, verande itd. itd. Prospekti točno in zastoj. ... 10

Avč. Kaulich Dunaj I., Schottenbastel II.

Zahtevajte
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez inštalacije in nevanostri. Poraba 1 1/4 kr. na uro. 2252-5

L. LUSER-jev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kur-
985 Jim očesom, žuljem itd. 24

Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte obliž
Luser-jev obliž
po K 1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Rdeče, aromatiško, bolečine blažeče mazilo.

To že 25 let preizkušeno in vedno kar najslajnejše ocenjeno balzamsko, antirevmatiško zdravilo, ki je prirejeno iz zdravilnih aromatičnih zelišč, okrepi, poživlji in blaži bolečine v mišicah in živcih. — Turiste in vse one, ki veliko hodijo in naporno delajo, pa to mazilo okrepi in jim prežene utrujenost.

1 orig. steklenica stane K 2-,-, po pošti K 2 40 z embalažo in tovornim listom (brez poštne). Dobiva se v

Františkovi lekarni (Frantsküs-Apotheke) na Dunaju V/2, Schönbrunnerstrasse 109. — Naročite naravnost po dopisnici (s povzetjem) ali na kuponu poštne nakaznice (če pošljete denar naprej. 1987 8

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava
se ne bi smela pogrešati v vsi dobri gospodinjstvu, kadar se napravljiva kavina pijača. ooo
Zahtevajte le izvrstne savorje s imenom „KATHREINER“.

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5-,-, 1/4 steklenica K 2-60. — Na prodaj v boljših trgovinah. 69

Proti zobobolu in gniliobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.

Blagorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljša sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gniliobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melusine ustne in zobne vo e. Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.

Dež. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
na leg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 22-32

Darila.

Upravištvu nasega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. dr. Janko Hočevyar v Krškem K 20- mesto venca na krsto gospe dr. Romihove iz Krškega. — Novomeški maturantje iz leta 1875 K 60 — ob priliki praznovanja tridesetletnice po gosp. J. Rohrmannu, e. kr. notarju v Cerknici. — Skupaj K 70-,-. Srčna hvala! Ziveli! —

Javna zahvala.

Na povratku z Jesenic je bil idrijski „Sokol“ v Škofji Loki najprejrenejše sprejet in pogosten. Za izraz iskrenih simpatij in laskavih napitnic je podpisano odboru prijetna dolžnost, se odlični narodni škofoleški družbi imenoma č. gđc. Jerici Dolenčevi, vrlima starošolskemu županu g. Francu Dolencu, mestnemu odborniku g. L. Lavriču in akademiku g. A. Gabru najiskrenjeje zahvaliti s srčno željo, da se prej ko prej vdejsvi nameravana ustanovitev „Sokola“ v Škofji Loki, ki je tolikokrat kakor že preje večkrat jasno dokazala, kako visoko ceni misel sokolsko — Istotako izraža odbor posebno zahvalo rodoljubnemu gostilničarju na Blejski Dobravi g. Pikonu, ki je gostilnice Sokole, iskajoče pred silnim nalivom zavetja v njegovi gostilni, najtočneje in najcenejše postregel ter preskrbel nekaterim tudi suho obleko ter jih tako obvaroval neprijetnega prehlajenja in bratu Ogrizku, članu bratskega šišenskega Sokola, ki je bil na poti iz Lesc čez Bled in Gorje skozi Vintgar družstvu vodnik. Na zdar!

Za odbor telov. društva „Sokol“ v Idriji dne 10. avgusta 1905.

Jan Gruden starosta. **J. Šinkovec** tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. avg. Antonija Gruden, zasebnica, 43 let, Zaloška cesta 11, Carcinoma.
Dne 11. avg. Fran Bartol, jermenar, 43 let, Tržaška cesta 1. Hydrops univerzsalis.

V deželni bolnici:

Dne 8. avg. Štefanija Jordani, sirota 13 mes Catarrh. intestin.
Dne 9. avg. Ana Slivnik, gostija 57 let, Catarrh. intestin.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prošimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . K 22-,- | Četrtil leta . K 5-60
Pol leta . . „ 11-,- | En mesec . „ 190

Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . K 25-,- | Četrtil leta . K 6-60
Pol leta . . „ 13-,- | En mesec . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dolično naročilo.

82 List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje late ob pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Borzna poročila.		
Ljubljanska		
"Kreditna banka" v Ljubljani.		
Uradni kurzi dne, borze 12. avgusta 1906.		
Salobnost papirni.		
	Denar	Blago
majeva renta	100-55	100-75
rebrna renta	101-15	101-35
avstr. krona renta	100-60	100-80
zlat	119-45	119-65
ozraka krona	96-75	96-95
zlat	115-75	115-95
posojilo dežele Kranjske	99-50	101-10
posojilo mesta Spilota	100-60	101-60
posojilo mesta Zadar	100-10	100-10
boš. hero. žel. pos. 1902	101-10	102-10
boš. žel. banka k. o.	100-55	100-75
boš. žel. banka k. o.	100-25	100-85
boš. žel. banka k. o.	100-95	101-95
zlat. pisma gal. d. hip. b.		
pošt. kom. k. o. z.	106-10	107-10
zlat. pisma Innerst hr.	100-50	101-50
ogrsko cen.		
dež. hr.	100-25	100-60
z. pis. ogr. hip. ban.	100-05	101-05
obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100-10	101-10
obl. češke ind. banke	100-75	101-75
prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-90	
prior. dol. žel.	99-50	100-10
juž. žel. kup. 1/4	318-25	327-25
avst. pos. za žel. p. o.	101-05	102-10
Brezice.		
brezice od 1. 1860	191-10	193-10
brezice od 1. 1864	293-10	295-10
brezice od 1. 1868	165-90	167-90
brezice od 1. 1872	301-50	310-10
brezice od 1. 1876	302-10	311-10
ogr. hip. banke	267-10	273-10
arabeke a. fra. 100-	102-10	107-90
turške	141-10	142-10
Savilica		
arabeke	26-10	27-50
z. pis. ogr. hip. ban.	47-60	48-20
obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	78-10	83-10
Krakovske	88-25	94-25
Ljubljanske	65-50	69-50
avst. rud. križa	54-75	55-75
ogr.	34-75	35-75
Rudolfova	62-10	66-10
Saloburške	74-10	78-10
Dunajske kom.	535-10	542-50
Delnice.		
jezne železnice	88-70	89-70
Dravne železnice	673-75	674-75
avstr.-ogr. banke delnice	1632-10	1643-10
avstr. kreditne banke	668-50	669-50
Ogrske	783-10	784-10
Zemljanske	246-50	247-10
Premogovop v Mostu (Brüx)	654-10	658-10
Alpske montan	533-10	534-10
avst. žel. ind. dr.	2718-10	2730-10
huma-Murányi	550-50	551-10
Trbovljske prem. družbe	285-10	289-10
avstr. orožne tov. družbe	553-10	557-10
avst. sladkorne družbe	160-50	162-10
Valut.		
0. kr. sek.	11-35	11-39
10 franki	19-09	19-11
20 franki	23-45	23-53
50 franki	23-94	24-02
100 franki	117-20	117-40
1000 franki	95-40	95-60
1000 franki	253-10	253-75
1000 franki	4-84	5-10

Meteorologično poročilo.					
Vidna ud. moč 3000'. Srednji kratni tlak 756-0 mm.					
Avant	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
11. 9. 06.	734.2	22.2	sl. jz. h.		jasno
12. 9. 06.	734.2	18.0	br. vetr.		dež
13. 9. 06.	738.8	12.2	moč. z. h.		dež
Srednja večerajšnja temperatura: 23-9°.					
normalna: 19-2°. Padavina 0.0 mm.					

Zahvala.

Ob prebriski izgubi našega preljubnega soproga, oziroma očeta, brata in starega očeta, gospoda

Fra. Kunstlja

gostilničarja, posestnika in odbornika posojilnice

se nam je izkazalo toliko iskrenega sočutja z besedo in spremstvom draga rajnika k večnemu počitku, da si smatramo v dolžnost, tem potom izrekat vsem sorodnikom, prijateljem in znancom ter drugim častitim udeležencem preskrbo zahvalo. Posebno in iskreno pa se zahvaljujemo g. županu dr. Vilfanu, g. zdravniku dr. Jelovšku, sl. odboru posojilnice, gg. občinskim svetnikom, gg. uradnikom vseh uradov ter častitemu g. dekanu Novaku, kakor tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev.

V Radovljici, 12. avgusta 1906.

Žalujoča rodbina Kunstelj.

Prodajalka

večja slov. in nemškega jezika, izvečbana v prodajalni z mešanim blagom in

učenec

se takoj sprejmeta pri

Otonu Wölflingu na Bledu.

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA

NAPISOV IN KRBIV

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.

Ljubljana, Igrišče ulice št. 6.

Telefon št. 154.

V vročem letnem času

se more pripraviti kot najboljša in najkoristnejša

osvežujoča in namizna pijača

posebno pripravljena za mešanje z vinom, konjakom in sadnimi sokovi,

MATTON

GISSHÜBLER

alkalična kislina

Ta upliva osveževalno in oživljajoče, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepčevalno sredstvo.

3891-3

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Mirna, solidna mladenka išče

sostanovnalke *

v prijazni sobi. Dobra in cena hrana.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

2557-1

Lepa, nova, enonadstropna hiša v Ljubljani

z vrtom in gostilno se iz proste roke prodaja ali pa da v najem pod ugodnimi pogoji. — Naslov se izve pri uprav. „Slov. Naroda“.

2562

Notarski sollicitator

z večletno prakso, izurjen v vseh v notarsko stroko spadajočih opravilih, želi svojo dosedanje službo premeniti.

Ponudbe naj se pošiljajo na uprav. „Slov. Naroda“.

2580-1

Učenec

se sprejme 2553-1

v fotografski umetn. zavod

Av. Berthold

Sodnijske ulice 11.

Stavbišče

25 let davka prosto je naprodaj nasproti kapelice v Krakovem. Na razpolago je tudi načrt. — Več pove

Albert Derganec, brivec

Franc Jožefova cesta.

Dr. Iv. Geiger

odpotuje

do dne 21. avgusta t. l.

Hiša

v Spodnji Šiški št. 130 s hlevom, velikim dvoriščem, lepim vrtom, petimi stanovanji, s prodajalno špecerijskega blaga in kruha, s pekarno in koncesijo za gostilno se prodaja iz proste roke.

Kupci naj se obrnejo na gospodarja v Spod. Šiški št. 130.

Denar za ranžiranje.

Za vse častnike, vse uradnike, vse stanovske osebe. Najkvalitetnejši pogoji in najnižje obresti. Prikladno odplačevanje v 60 do 180 mesečnih obrokih. Brez stroškov in hitra rešitev. Najvišji zneski na obresti, užitke in založene denarje. Natančna vprašanja v nemškem jeziku s poštino za nazaj pod šifro „Solide Geldquelle 9“ na anončno ekspedicijo Edvard Braun, Dunaj 1, Rotenturmstrasse 9.

2540-1

Uradno dovoljena

Ze 18 let obstoječa

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 2554

išče nujno:

4 prodajalke za Ljubljano in za Gorenjsko, 2 gospodinjstvi s francoskino k otrokom, bona ali otroška vrtnarica samo za podnevi, hišna za Reko, 2 varhlinji za otroke v fine hiše, nekaj kuharic, hišen za Ljubljano in Dunaj, plačilni marker, donšalec, sladolekar in deček v kuhinjo za Gorico itd.

Ključavničarstvo

Ign. Fasching-a vdove

Poljanski nasip št. 8 (Releova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših kakor tudi najfinjših, s šoto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kablami. Popravljajo hitro in po cen. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

G. ČADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

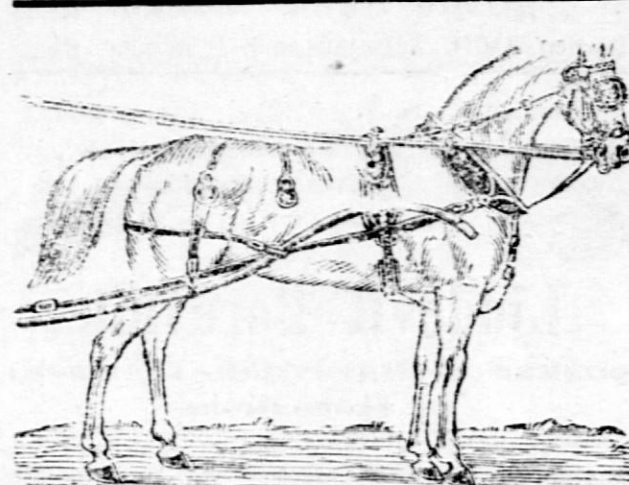
polet Urbančeve manufakturne trgovine

priporoča 5

klobuke

slamnike, čepice, razno moško perilo, kravate itd.

Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

JOSIP STUPICA

Jermesar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potreščine.

— Cene nizke. —

Najboljši kosmetični predmeti so:

Aida mlio po 60 h cream po 1 K

za olepšanje polti in telesa.

Aida ustna voda

zobni prašek

po 1 K, za gojitev zob in ust.

Aida lasna voda

lasna pomada

po 1 K, za ohranitev in rast las.

32

Ti izdelki „Aida“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschlager, kemik

v Ljubljani.

Nadomestke za „Aido“ zavračajte.

Optični zavod

F. P. Zajec, urar

Ljubljana, Stari trg.

3 skladišča

in klet

se oddajo za novembarski termin

v Spod. Šiški št. 9 pri Povšetju (Anžoku).

2544-1

Dve

gostilniški koncesiji

se oddasti v najem.

Kje — se izve v pisarni na vrtu hotela „Ilirije“.

2546-1

Trgovski pomočnik

mlad, več mešane trgovine in spreten prodajalec, želi svojo sedanjo službo v 6 tednih premeniti najraje kam v mesto ali tudi na deželo.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

2490-3

V najem se odda takoj

gostilna in mesarija

na dobrem prostoru v Ljubljani, budi skupaj ali pa vsako posebej.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

2539-2

Stanovanje

v II. nadstropju, s 4 sobami in pritliklinami, popolnoma prenovljeno, se takoj odda.

2290-7

Natančneje poizvedbe pri lastniku

Franc Dolencu, Stari trg št. 1.

Ceno se prodaja takoj lepa velika

hiša

s stanovanji prav v bližini drž. kolodvora. Hiša ima velik vrt in dvorišče, je pripravna za vsakršno kupčijo, pa tudi za skladišče lesa.

2545-1

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Stara živahna

trgovina

z mešanim blagom, v zvezi z gostilno, se odda z zalogo, celo hišo, vrtom, skladišči itd. za dobo od 5 do 10 let v najem.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

2013-15

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

1433 15

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Sprejmo se spretni

zidarski pomočniki.

Vprašanja sprejema od sobote, 12. t. m. 6. ure zvečer do nedelje, 13. t. m. opoldne v hotelu „pri Slonu“ v Ljubljani

2543-2

inženir Erfort.

Dijak

iz dobre hiše se sprejme za prihodnje šolsko leto v dobro oskrbo in vestno nadzorstvo. Lepo zračno stanovanje s kopalo sobo. Klavir in instruktor na razpolago.

Vpraša se pod „Dijak 18“, pošto ležeče v Ljubljani ali pa pri upravništvu „Slov. Naroda“.

2394-5

Stanovanje

lepo, novo prezidano z dvema sobama, shrambo in drvarnico se daje v najem za november ali poprej za letno najemnino 320 K, z dokladami vred, na Tržaški cesti št. 38.

2492-3

Povpraša se v hiši ali v brivnici

A. GJUD, Kongresni trg št. 3.

Prostorno skladišče

pripravno tudi za delavnico, je oddati s 1. novembrom t. l. 2384-3

na Dunajski cesti št. 32.

Gospodična

večja v domačem gospodinjstvu se sprejme k večji rodbini.

2508-3

Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“ pod „Podpora v gospodinjstvu“.

Učenec

iz boljše rodbine, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v

drogeriji Anton Kanc

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 3.

Zemljišče

se prodaja tik novega kolodvora ob državni cesti na **Jesenicah** (Gorenjsko). Primerno zlasti za stavbišče. Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

Mizarske pomočnike

sprejme takoj ali tudi pozneje v stalno stavbo in pohištveno delo pod jako dobrimi pogoji

2413-2

Jakob Homovc

mehanično mizarstvo v **Cerknici.**

2 stanovanji

obstoječi vsako iz 3 sob in pritliklin, se oddaste s 1. novembrom v Židovski ulici št. 1, III. nadstropje.

2494-3

Natančneje ravnotam I. nadstropje.

Pri prve vrste avstrijski

zavarovalni družbi proti

požaru in za življenje

dobe posredovalci kot krajevni in okrajni zastopniki dobičkanosni postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni povaltelci pa dobro trajno službo.

Ponudbe pod „15.303“, Gradec, poste restante.

1512-16

Več vajencev

se išče za ključavničarski in mizarski obrt, kakor tudi za tovarno klavirjev.

2134-4

Več pove reklamno podjetje **W. K. NUČIČ**, Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 6, od 6.—7. ure zvečer.

Sprejemem zanesljivega

trgov. pomočnika

ki mora biti izvečban tudi v železninski stroki, in spretno

2524-2

prodajalko.

Anton Ditrich

trgovec v **Postojni.**

Trgovski pomočnik

več manufakturne stroke, zanesljiv in samostalen, dober prodajalec, sprejme se takoj pri **Franc Dolencu**, trgovcu v Ljubljani, Stari trg št. 1.

Ravnotam se sprejme tudi

učenec

s potrebno izobrazbo.

2516-2

Nepremočljivi

dežni plašči

iz orig. angl.

dvojnega blaga iz ovčje volne z gumijevo vlogo in pa

2537-1

gumijevi plašči

vsake vrste za gospode, dame in otroke.

Vzorci, cene in navodila za mero s obratno pošto.

PAGET & Co.

Dunaj, I, Riemergasse 13.

Notarski kandidat

želi svoje mesto prenesti. Uraduje tudi v italijanskem jeziku.
Ponudbe pod „Notarijat“ uprav. Slov. Naroda.“ 2452-3

Epilepsija.

ador trpi na padavici, krčih in drugih živčnih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zastonj in poštne prosto razpošilja priv. Schwanen-Apotheke Frankfurt a. M. 1800-13

Lahko poškodovano fino
miolo
vijoličasto, bezgovo, (span bezeg), smarnično, rožno, solnčično, spajkino, moškovo, lilijino, akacijino, senno, vinski, kamilico, kilogram (12 kosov) po K 240; poštini zavoj 6 K 12— franko. 1985-8
Parfumerija M. E. MAYER
Dunaj, I., Lobkowitzplatz 1.

Žalne klobuke
vence in trakove
priporoča 33
Benedikt, Ljubljana.

Usak dan sveži
sladoled
se dobiva 1030-21
v kavarni in slaščičarni
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21.

Triumph-štedilna ognjišča
za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Ze 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljše in najtrpežnejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani znamki. 1255 15
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“ S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Krasno stanovanje
obstoječe iz 5 sob, predsobe, kopalnice in pritliklin ter s porabo vrta, se odda takoj ali za novembrov termin na **Bleiweisovi cesti št. 1a, III. nad.**
Nadalje se odda za novembrov termin
stanovanje
obstoječe iz 3 sob, kabineta, predsobe, kuhinje in pritliklin ter s porabo vrta, v I. nadstropju hiše na **Bleiweisovi cesti št. 1.** 2421-4
Več se izve pri hišniku istotam ali pa v prodajalni **Alojzija Korsika** v Šelensburgovih ulicah št. 6.

Jaz
ne poznam za gojitev kože, osobito za odstranitev peg in za doseg nežne potti boljše in uspešnejšega zdravilnega mila, nego je preizkušeno
Bergmannovo lilijno mlečnato milo (znamka 2 škrata)
Bergmann & Co., Dečin ob Labi.
Prodajajo kos po 80 vin.:
Drogerija Anton Kanc,
J. Wutscherja nasl. V. Schiffer
in Oto Fettich-Frankheim
1 930 11 v Ljubljani.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zbiranju.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in znanstveno. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovolji vzorec vpo-
slati.

Pariski moderci!
Pariski moderci!
Spredaj ravna oblika, ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eben! leta 1842.
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriske ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopišev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinje itd.
Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejšo, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Bapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rešeno in fino po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
blaga
se opozarja na trdko
HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Cementna zarezna strešna opeka
iz portland cementa in peska.
Streha prihodnosti.
Patentirana v 30 državah.
Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice. 33
Edini izdelovatelj za Kranjsko
JANKO TRAUN
izdelovatelj cementnih
Glince pri Ljubljani.

Mlad trgovski pomočnik
želi stopiti v kako trgovino špecerijske stroke v Ljubljani.
Ponudbe na naslov I. R. pri g. J. Cividiniju v Karlovcu. 2523-2

Varuj ženo!
Za vsako rodovino važno ilustrovano knjigo o premo- gem blagoslovu z otroki ras- pošilja s prepisi več tisočev zabavnih pisem tajno sa 90 h v avstr. znamkah gospa A. KAUPA Berlin S. W. 220. Lidenstrasse 60.

Lovske puške
vseh sistemov, priznana izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom priporoča 597-25
Peter Wernig
c. kr. dvorni dobavitelj orožja v Borovljah na Koroškem.
Ceniki zastonj in poštne prosto.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.
Eau Dentifrice
DU DOCTEUR PIERRE
DE LA FACULTE DE MEDECINE DE PARIS
Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 1445-29

Beste GLANZCREME DER WELT
ST. FERNOLENDT, WIEN
K. K. HOFLIEFERANT
Fernolendta NIGRIN
je zlasti priporočljiv za chevreux, box- calf in lakasto usnje, daje usnju najlepši blek in je ohranja stanovitno. — Pa- zite na zgorajšnje varstveno znamko. Dobiva se povsod.

Le malo časa
se prodaja zaradi opustitve trgovine 172-48
vse blago
pod tvorniško ceno
v modni trgovini
Rudolf Jesenko
Stari trg št. 13

Josip Reich
parna
barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozko ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelensburgove ulice št. 3.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud' po Knelpu, usne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebnice, kirurška obve- zila vsake vrste, sredstva za desin- fekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mi- neralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, enojen, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija —
Anton Kanc
Ljubljana, Šelensburgove ulice 3.
Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, se- mena, skorje itd. itd.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporoča
klobuke
cilindre, slamnike itd.
najnovejša fašone
po najnižji ceni.

Unikovan z zlato kolajno in častno diploma v Parizu 1904.
Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstril- skoga društva železniških uradnikov Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, lopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd. 33
Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem na drobno in debelo v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
dosedaj najboljše, prosto ben- cina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacaga duha po najnižjih cenah: 1 kg. 80 h, več a 20 h, pri nakupu večje množine se ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Hiša
št. 84 v Rožni dolini pri Glincah se iz proste roke prod. Obsega osem stanovanj in vrt.
Učenca
z dobrimi izpričevali ljud. šol sprejme
H. SUŠNIK
trgovina s špecerijo in železnino Ljubljana, Zaloška cesta.

10.000
hektolitrov vinskih sodov vsake veličine, počenshi od 5 pa do 70 hektolitrov, prodaja po jako zmernih cenah trvdka 2225-14
Alex Breyer i sinovi
v Križevcih na Hrvaškem.

Išče se mala
mizarska delavnica
s stanovanjem za novemberski termin
Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“. 2499-2

4 pari čevljev
za samo gld. 2-60
se oddajo zaradi nakupa velikih množin za to smešno nizko ceno, dokler bude še kaj zaloge. Par moških, par ženskih čevljev iz rja- vega ali črnega usnja, s kapicami za zavezo- vanje, z močnimi usnjatimi podplati, zbito, naj- novejša oblika, dalje par moških, par žen- skih modnih čevljev, veeleleg. opremljenih, lahkih in ličnih. Vsi 4 pari samo gl. 2-60. Za naročitev zadošča dolgost. — Razpošilja po povzetju razpošiljalnica čevljev
Ch. Kapelus, Krakov 17.
Zamena dovoljena ali denar nazaj, riziko po- polnoma izključen. 2526 2

„Käthe“ voda za prsi.
Najlepši kras za ženske se lepe prsi. Senzacionalno sredstvo za doseg prekrasnih prsi in edino po svojem presenetlj- vem učinku. „Käthe“ voda za prsi se rabi le na zu- naj, je toraj primerna za vsa- kršno konstitucijo ter je do- cela vegetabilna in zjamčeno neškodljiva. Steklenica stane 4 gld., poskusna steklenica pa 2 gl. 50 kr. z navodilom o uporabi vred. — Razpošilja diskretno in pod povzetjem 63-32
Pred ničvrednimi posnemki svarimo; pristno samo v glavni zalogi:
gospa KÄTHE MENZEL
Dunaj, 18. okr., Schulg. št. 3., I. vr. 39.

Oblastveno dovoljena
razprodaja
popolne zaloge vina
v Sv. Petru — Orehovcu poleg Križevcev na Hrvaškem.
Z dopisom št. 7579 od 29. junija 1905 mi je dovolila slav. okrajna oblast v Kri- ževcih kot obrtna oblast I. instance zaradi opustitve trgovine z vinom popolno raz- prodajo vse zaloge vina. Vino je iz kalni- škega in podkalniškega vinogorja in so v zalogi različne vrste kakor moslavec, dišča ranina, kraljevina, graševina itd.
Ker se zaradi te razprodaje nudi vsa- komur prilika, da si cenó nabavi dobrega, starega in novega vina in prosim vpljudno gg. reflektante, da se obrnejo pisмено na mene ali se izvolijo osebo potrditi v Sv. Petru — Orehovcu. 2422-4
Z velespoštovanjem
Katarina Fröhlich.

Res
je, da proti luskinam in izpadanju las ni uspešnejšega sredstva in tudi ne bolj osvežujoča vode za glavo, nego je svetovnoslavni
Bergmannov
originalni um Shampooing - Bay (znamka 2 škrata)
Bergmann & Co., Dečin ob Labi ki je znano najstarejša in najboljša znamka rumna Bay.
Prodejata v steklenicah po 2 K
Drogerija Anton Kanc in brivec O. Fettich-Frankheim 3 930 11 v Ljubljani.

Kaiser-Borax

Za vsakdanjo porabo v kopalni vodi.

Kemiško čisti carski boraks je najnaravnejše, najmilejše in najbolj zdravo lepilno sredstvo za kožo, napravi vodo mehko, zdravi raskavo in nečedno kožo, da postane nežna in bela. Preizkušeno antiseptično sredstvo za gojitev zob in ust in za medic. porabo. Pozor pri nakupu! Pristen edinole v rdečih kartonih po 15, 30 in 75 vin. z obširnimi navodilom. — Vedno v kartonih! Dalje pašta iz Mackovega mila, mlo iz carskega boraksa, mlo iz lilijnega soka, mlo „Tola“, zobni prašek iz carskega boraksa in kožno lepilo iz carskega boraksa. — Edini izdelovatelj za Avstro-Ogrsko: **GOTTLIEB VOITH** na Dunaju III/1. 1716-4

« Zaloga čevljev »

JULIJA STOR v Ljubljani

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev. 1109-19

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najcenejša pot za zdaj!!

Red Star Line
Rdeča zvezda *

V Ameriko!

Antwerpen

Hitra in varna vožnja z modernimi opremljenimi novimi brzoparniki te solidne

New York

družbe pri poštini in snažni postrežbi. Natančen zanesljiv poiz in veljavne listke

Philadelphia

dobite v 864-22

Kolodvorskih ulicah št. 41

— od južnega kolodvora na desno. —

a zastopstvo „Rdeče zvezde“

Franc Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribito. Vijugnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Ustanovljena 1880.
Postajališče
cestne železnice
vila SAMASSA.

Ustanovljena 1880.
Postajališče
cestne železnice
vila SAMASSA.

Prva največja in najstarejša zaloga klavirjev v Ljubljani

Florijanske ulice šte. 42.

Usojam se čast. p. n. občinstvu naznanjati, da oddam od danes naprej vse klavirje in pianine po najnižji ceni. Klavirji so iz zaloge najbolj renomiranih dunajskih firm in niso kramarsko blago.

Salonski skračeni klavirji črni, motni ali politirani orehovi, z navzkrižnimi strunami, s sedmim železnim oporilom, slonokoščeno klaviaturo, 7 1/4 oktavi moderator (zvok harfe).

Pianini črni, motni, angleška repeticijska mehanika, navzkrižne strune, slonokoščena klaviatura, moderator 7 1/4 oktavi, želez. oporilo, oklepni glasovnik.

Mignon skračeni klavirji preigrani klavirji in pianini po najnižjih cenah v zalogi za prodaj.

Najnižja izposojevalna pristojbina.

Pri prodaji jamčim za vsak instrument 10 let.

Priporočam se tudi najvdati za ubiranje in popravljanje v mestu in na deželi.

Z odličnim spoštovanjem 1863-10

FERD. DRAGATIN

trgovca s klavirji, ubiralec in popravljalec, zaprišeženi cenilec c. kr. okr. sodišča.

AVGUST REPIC

sodar 32

Ljubljana, Kolezijske ulice 16

(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Prodaja stare vinske sode.

KAREL JANUŠ

juvelir in zlatar

v Ljubljani, v Židovskih ulicah št. 3

prilporeča svojo veliko zalogo

briljantov in diamantov,

zlatnine, srebrnine, zlatih

in srebrnih ur ter verižic

itd. itd.

Vsakovrstna

popravila in nova dela

izvršuje točno in ceno

v lastni delalnici

v Rožnih ulicah št. 21.

Pozor!

Gasilna društva

naj zahtevajo ilustrovani

cenovnik trdke

J. S. Benedikt

v Ljubljani

v Prešernovih ulicah št. 3.

Pekarija slaščičarna in kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

= Filijalke: =

Glavni trg 6

Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov itd.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Otvoritev gostilne.

Usojava se čislamemu občinstvu vljudo naznanjati, da sva prevzela

gostilno „pod šišenskim gričem“

poprej „pri Anžoku“ v Spod. Šiški na Vodnikovih cesti 9.

Na razpolago imava zračne gostilniške prostore, obsežen salon, pripraven za veselice in društvene prireditve, posebno sobo in lep senčnat vrt.

Potrudila se bova cenj. p. n. gostom postreči s pristno vinsko kapljico in Koslerjevim marčnim pivom ter z okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilni obisk se priporočata

Vincenc in Ana Pokorn

gostilničarja.

2552-1

KLOBUKI

najnovije oblike, ki jih je došlo več stotin tucatov, se prodajajo po smešno nizkih cenah:

klobuki za dečke, . . . tucat fl. 5.90

„ „ „ moške, . . . „ „ 7.20

„ „ „ prima, „ „ 8.40 in višje.

Na zahtevanje jih pošiljam kamorkoli za vzorec. Kar ne ugaja vzamem brez pomisleka nazaj in vrnem denar. Največja izbira konfekcije za dame in gospode. 2464-3

Angleške skladišče oblok

Oroslav Bernatović v Ljubljani.

Hidravliške stiskalnice

Zlata svetinja

Szegedin 1998

Zlata svetinja

Budapešta 1899

Zlata svetinja

Požun 1902

Za hidrav-

liške

stiskalnice

za vinski in sadni most za velik obrat z eno ali dvema prevoznima košarama.

Stiskalnica za vino, sadno vino in sadni sok z gonitvijo na roke s pritiskom Herkules, lesena ali železna gonitev.

Mlini za sadje in grozdje, robkalni stroji in sušilni aparati za sadje.

izdelujejo in razpošiljajo kot špecialiteto najnovije konstrukcije

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II/1

1942-8

Špecialna tovarna strojev za vporabo sadja.

Ilustrovani katalogi gratis in franko. Prosim za skorajšnja vprašanja.

Trajno mladost in večno lepoto

garantira

prof. Roubierja

prašek „Abax“

Senzacionalna znanstvena iznajdba francoske prof. Roubierja, ki so jo odobrili zdravniki in jo občuduje ves svet, se bo sedaj uvedla tudi v Avstro-Ogrski.

Prašek „Abax“

ni sminka, ni creme ne lepilo nego čisti rastlinski proizvod čudovitega učinka, ki se prideva vodi pri umivanju in kopanju; njega uporaba je torej jako preprosta.

Prašek „Abax“

ne daje samo lepote nego zagotavlja onim, ki ga rabijo, večno lepoto in daje najbolj propadlemu obrazu in telesu čudovito svežost, bujen stas in prekrasne telesne oblike.

„Abax“

zak. zavarovano.

Celo starejše dame, polne gub, dosežejo s praškom „Abax“ ta čudež. Postarana polt se izpremeni neopaženo, odloči in nadomesti z drugo. V kratkem dobimo novo kožo, mlado in enotno, brez najmanjših vrask ali peg. In to idealno pretvoritev, to neprestano mladost dosežemo v tako kratkem času, da je izteška spoznamo v mladi in prikupni dami ono, ki je bila prej stara in veta. Pri vsaki starosti, in če vam je obraz poln vrask in peg, če so vam rdečica in druge nepopolnosti, ki kazajo kožo, razdrapale polt, poslužite se te dragocene iznajdbe. Rabite prašek „Abax“ in postali bodete mladi, lepi in sveži. Ta čudoviti uspeh je popolnoma gotov in doseči ga je moč v kratkem času.

Da dokažemo, da je ta iznajdba popolnoma znanstvena in čudovitega učinka, se zavezujemo, da znesek povrnemo, če bi izostal uspeh.

Doblva se v velikih zavitkih po K 5.—, 3 zavitki K 12.—, 6 zavitkov K 20.—.

Pošilja proti povzetju ali denar naprej

2536

M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Postojnska jama.

Na Veliki Šmaren

dne 15. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne

se bo vršila

običajna

jamska veselica

z godbo, plesom in petjem pri izključno električni razsvetljavi vse jame.

Vstopnina 2 K za osebo. 2514-2

Konec veselice ob 6. uri zvečer.

„Romulus“
napol svilaat dežnik
s pristnim v blago vtkanim napisom
„Romulus“ 3684-23

„Remus“
dežnik iz čiste svile, popolnoma
poteženo. Pristen samo z napisom
„Remus“, vtkanim v blago.
Ceno, elegantno, lahko, nepremo-
ljivo. Se ne trga po gubah.
V Ljubljani jih prodaja samo Josip
Vidmar, izdelovalec dežnikov, Stari
trg.
Tamkaj tudi preoblačijo dežnike z bla-
gom „Romulus“ in „Remus“.

Kavarna „Ilirija“
ob praznikih, sobotah
in nedeljah
vso noč odprta.
Frie Novak
kavarnar 73-37
Kolodvorske ulice št. 22.

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov
K. Košak
zlatar
Ljubljana, Prešernove ulice 5
priporoča slav. občinstvu svojo
veliko zalogo
zlatnine in srebrnine,
briljantov in diamantov
in drugih v njegovo stroko
142 spadajočih stvari 34
po najnižjih cenah.

Odvisni niste več
od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna
povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami n.	70	253 črk n	240
90	85	354	3-
127	120	468	3-60
140	160	640	5-
211	2-	809	6-

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela.
Zastopniki se iščejo. Neugajoče se vzame nazaj.
Dunaj I., Adlergasse 7 (telefon 12.179)
in **ODESA** na Ruskem, Puškinskaja 16.
Cenevnik zastonj. 246-30

Nič več telesnega zaprtja po rabi
moje
Zaloga: Dunaj, I. Habsbur-
gergasse 1a. Prospekt za-
stoj. 12 kosov K 3, 24 ko-
sov K 5 franko po povzetju. 1309 9
Husove pagode.

Univ. med.
Dr. I. DEMŠAR
specijalist za kožne in spolne
bolezni in kosmetik
v Ljubljani, Prešernove ulice 3
si je nabavil električni aparat, s ka-
terim izvršuje razne kozmetične operacije,
kakor odstranjenje brčic, bradavic, vroje-
nih znamenj itd. 2511 2

NOVO!
Ivan Cankar:
GOSPA JUDIT.
To najnovejšo delo Cankarjevo
bo gotovo zanimalo tem bolj, ker
nekako že v povesti sami, še bolj pa
v predgovoru Cankar reagira na znano
kritiko o svojem delu „Hiša Marije
Pomočnice“ in brani svoje umetniško
stališče. Izza Prešernove „Nove pi-
sarije“ ni bila pozneje več napisana
nobena boljša in ostrejša satira. Da
se je pokazal Cankar iznova tudi
mojstra v slogu in jeziku, ni treba
poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni
opremljeni, izvirno risbo na naslovnem
listu. 23-91
Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.;
eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.
Založništvo
Š. Schwentner
v Ljubljani
Prešernove ulice št. 3.

Nujno svarilo.
Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjamo, da se
delajo poizkusi rastlinske mast pod različnimi imeni in znamkami po-
veličevati in spravljati na trg.
Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj
le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL
je dokazano prva in najboljša
rastlinska mast, ki je kot najčistša jedilna mast
priznana od avtoritet. 2538-46
Popolno nadomestilo za surovo
maslo, svinjsko mast, maslo itd.
Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici
jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva,
pošljamo poskusne poštnje škatle po okoli 5 kg
brutto po 6 K 50 h za škatljo, tranko na vsako
avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpeče-
valce po železnici v zavrtkih po 1/2 ali 1 kg,
zabojih pa od 10 kg naprej.
Za grosiste prednostne cene!
Brošure in zdravniška izpričevanja zastonj.
Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast
v monarhiji
Emanuel Khuner & sin
Dunaj XIV/2. Etabilirana 1880.
C. kr. dvorni založnik

Dobra kuharica
je izšla spisala **Minka Vasičeva** je izšla
v založništvu Lavoslava Schwentnerja v Ljubljani.
Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov
za pripravljanje zajokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v
platno vezane.
Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna
ospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 60-32

Še 10 dni Vam je mogoče cenó kupiti

— pri tvrdki —
A. PRIMOŽIČ v Ljubljani, na Mestnem trgu

in sicer od 8. avgusta naprej ne več v prodajalni, ampak v skladišču z vhodom

po[➔] poleg prodajalne skozi vežo. ➔

Svila, volneno in perilno blago, bluže, posteljne garniture, preproge za vsako
sprejemno ceno. — Odeje iz klota, imitirana svila, kos glđ. 3-40.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime
„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

Originalni SINGER Pazite na tvorniško znamko.

šivalni stroji.
SINGER Co. del. družba za šivalne stroje.
V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6. 71-32

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priloga svoj pripoznanje izvršeno **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznane izvršeno **apno.**

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najstrovejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: 1119-19
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Prevzete gostilne.

Slav. p. n. občinstvu in znaneem vljudo naznanjava, da sva **prevzela dobro znano** 2641-1

gostilno „pri Perlesu“
v Prešernovih ulicah

kjer bova postrezala cenj. gostom z izborno pijačo in dobro kuhinjo.
Otvoritev bo **v torek, 15. avgusta t. l. z**
zajtrkovalnim koncertom „Društvene godbe“
brez vstopnine.
Za mnogobrojen obisk se vljudo priporočata **J. in M. Košak.**

Otvoritev trgovine.

Cenjenemu občinstvu v Ljubljani in na deželi vljudo naznanjam, da sem **otvoril**
na Starem trgu št. 4
popolnoma novo
trgovino z manufakturnim, suknenim in platnenim blagom.

Cenjeno občinstvo prosim za obilni poset moje nove trgovine te zagotavljam vedno **dobro blago** po možno 2343-4
najnižjih cenah.
Z velespoštovanjem
Jos. Petkosig.

Resnično

„Zerofurbin“ pomaga velikansko kot nedosežen „uničevalec mrčesov“.

Kupuj pa „le v steklenicah“!
V Ljubljani pri gospodih:

Iv. Fabiana nasl. Anton Korbar. F. Grošelj. Karl C. Holzer. Ivan Jebračin. Ant. Ječminek. Leopold Jeran.	Ant. Kanc, drog. Mihael Kastner. Edmund Kavčič. Henrik Kenda. Josip Kordin. Anton Krisper. Peter Lassnik.	Alojzij Lilleg. A. Mehle. P. Mencinger. Josip Murnik. J. Perdan. Vaso Petričič. Karl Planinšek.	A. Sušnik. M. E. Supan. A. Sarabon. Viktor Schiffer. M. Spreitzer. Anton Stacul. Fran Stupica.	Ferd. Terdina. Uradniško konsumno društvo.
--	---	---	--	---

Bled: Pavel Homann, Oton Wölfling.
Črnomelj: Andrej Lackner, Karl Müller, B. Schweiger, Anton Zurec.
Draga: P. S. Turk.
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.
Idrija: A. Jelenec, Josip Sepe, Valentin Lapajne.
Kamnik: E. Hayek, J. Klemenčič, J. Koschier, Fr. Šubelj.
Kočevje: F. Jonke, R. Koprivnik, Fr. Loy, P. Petasche, J. Röhrl, M. Rom, F. Schleimer, F. Göderer, F. Verderber.
Kostanjevica: Alojzij Gač.
Krško: F. X. Aumann sin, R. Engelsberger.

Kranj: Fran Dolenc, Ivan Majdič, Karl Šavnik, J. Krenner, R. & E. Ross, Litja: Lebingger & Bergmann.
Lož: F. Kovač.
Mirna: Josip Schuller.
Mokronog: J. Errath, B. Špil, „pri škofu“, Peter Strel.
Novo mesto: Kissel & Končan, A. Pauser, F. Pietersky, I. Picak.
Polhov gradec: J. A. Leben.
Postojna: A. Dittich, G. Pikel.
Radeče: Ivan Haller, J. Trepetnik, I. občno radeško konsumno društvo.

Radovljica: L. Fürsager, Fr. Homann, Oton Homann.
Sodražica: Ivan Levstik.
Skiška: J. C. Juvandič.
Skojka loka: E. Burdych, M. Žigon.
Travnik: G. Bartol.
Trebnje: Jakob Petrovič, Ivan Zernatto.
Trzin: Frid. Raitharek.
Velike Lašče: Ferdinand M. Doganoc.
Vipava: — Vrhpolje: Fran Kopal.
Vrhnika: D. Setina, R. Rutzner.
Zagorje: R. F. Mihelič, Iv. Müller sen.
Žužembek: Jak. Derean.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov
in navadne do najfinjše **žime.**

M. Pakič
v Ljubljani.
Namenla naročnikom se pošilja s povzetjem.

Odlikovani s častno diplomom in zlato kolajno na III. dunajski modni razstavi

1. maja 1904 pod pokrovit. Nj. ces. in kr. visokosti pre-svetle gospe nadvojvodinje Marije Josipine.

P. CASSERMANN
krojaška obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3

se priporoča v izgovorjanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerna cena.
Pristno angleško blago je v največji izbiri vedno v zalogi.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata
svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, vozniških koles, glasbenih avtomatov in pisalnih strojev.

Veliko zalogo rokavic za dame in gospode
kravat za gospode toaletnega blaga

dalje
ščetic za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alojzij Persche
Ljubljana 33
Pred škofijo št. 21.

Klobuke slamnike cilindre in čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah priporoča

Ivan Soklič.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Pozor!
Zaradi drugega podjetja opustim svojo **manufakturno trgovino**
in bodem odalej razprodajal po čudovito znižanih cenah vse v trgovini se nahajajoče predmete suknenega modnega in perilnega blaga, platno za ruhe, najboljše ovilhe za matrace, kovtre, koce, preproge i. t. d.
S spoštovanjem
Fran Dolenc v Ljubljani, Stari trg št. 1.
143-33

HLODI

Nova tovarna za lesne izdelke v Ljubljani kupuje skozi celo leto proti gotovini sledeče hlude na **kubični čevlji** franko državni kolodvor Ljubljana:

	vrsta I.	II.
Smrekove, jelkove in borove od 24 cm. debelosti naprej in dolgoti 4, 5, 6, 7 in 8 metrov	K —54 —52	—48 —44
Bukove od 26 cm. debelosti naprej, dolgoti m 2-20 in m 4-40	—48 —44	1— —80
Hrastove od 28 cm. debelosti naprej, dolgoti od 2 m naprej	1— —80	

Ponudbe se sprejmejo za vsakršno število in je iste nasloviti na 767-35
TOVARNO ZA LESNE IZDELKE
Cesta na Rudolfovo železnico 47. Pisarna Šelenburgove ulice 6.

Knjigoveznica FR. BRESKVAR
v Ljubljani
na ribjem trgu (poleg Frančiškanskega mostu)

priporoča cenj. p. n. občinstvu svoje **navo urejeno tiskanje napisov za trakove k vencem**
napisov za društvene trakove, za zastave itd. itd.
In vsa druga v to stroko spadajoča dela.
Naročnikom zunaj Ljubljane razpošiljam izgotovljena dela že s prvim odhajajočim vlakom.

*** Reklamne table ***
za trgovce, rokodelce, obrtnike itd.
v raznih barvah in velikostih.

Ker so tiskani napisi še enkrat lepši, okusnejši in ličnejši, kakor pa napisi iz nalepljenih papirnatih črk in ker tudi niso dražji, se nadejam od slav. p. n. občinstva, zlasti pa od gg. vrtnarjev in trgovcev, ki se bavijo s prodajo trakov in venc, mnogo naročil, ki jih bom vse izvršil v polno zadovoljnost cenj. naročnikov.

Cene zmerne, postrežba solidna in točna.

Zahvala in priporočilo.

Slavnemu občinstvu izrekam s tem najpresrečnejšo zahvalo za naklonjenost, ki jo je izkazovalo mojemu pokojnemu soprogu ob dolgoletnem izvrševanju kavararske obrti.
Obenem naznanjam najvljudnejše, da sem s tem mesecem prevzela kavararno sama in jo bom vodila dalje pod firmo 2467-2

Kavarna Kramar
na Starem trgu št. 30

ter se priporočam slavnemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. Prizadevala si bom, da cenjenim gostom kar najbolje in solidno postrežem, ter si tako ohranim staro in pridobim novo zaupanje cenj. gostov.

V kavarni so na razpolago različni ljubljanski in zunanji politični, leposlovni in humoristični listi.
Z odličnim spoštovanjem
Frančiška Kramar
lastnica kavarne.
V Ljubljani, v avgustu 1905.

Naznanilo.

Podpisani si dovoljuje udano objavljati, da je z dnem 1. julija 1905 **prevzel staroznano trgovino E. Mahr v Ljubljani, Židovske ulice z vso zalogo blaga.**

Vsled ugodnih kupnih cen se bodo začetkom počitnic in potovanja na deželo vsi predmeti, kot: **toaletni, pisalni, potovalne potrebščine i. t. d.** po jako znižanih cenah razpečavali, dokler bo kaj zaloge. — Med prevzetim blagom je tudi večja partija **konjaka, pristnega jamaikaruma, čaja ter esence za punš.**

K prijaznemu obisku vabi z odličnim spoštovanjem
Fr. Iglič trgovec s papirjem in galanterijskim blagom ter akcidenčni tiskarnar
v Ljubljani, Glavni trg 11, filialka Židovske ulice 4.
V Ljubljani, meseca julija 1905. 2119-10